

SLOVANSKA OPOZICIJA

ČEHI IN DRUGI SLOVANI SO PROTI VLADI. — IZJAVILI SO, DA NE BODO GLASOVALI ZA PRORACUN. — DOVOLILI TUDI NE BODO VOJNEGA KREDITA, AKO OSTANE SEYDLER MINISTRSKI PREDSEDNIK. — POLJAKI VSTRAJAJO PRI SVOJIH ZAHTEVAH. — NEMŠKI SOCIALISTI SE ŠE NISO ODLOČILI.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on July 2, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Amsterdam, 1. julija. — Avstrijski cesar Karol je zapovedal ministrskemu predsedniku Seydlerju, da naj nadalje vodi vlado, toda povedal mu ni, kako naj to stori. Poročila, ki so prišla tu sem, naznanjajo, da ima ministrski predsednik pred seboj velike težave, ker se Poljaki trdovrtno drže svoje politike v opozicijskem delovanju. V resnici so Poljaki že izjavili, da ne bodo niti razpravljali o ekonomskih koncesijah. Ministrski predsednik je poizkušal Poljake, da naj ne obstruirajo preveč proti provizoričnemu proračunu.

Češi in Jugoslovani so odločni, da se bore proti vsaki vladi, ki popusti nemški zahtevam in cesarju Karolu so nekega dne pri avdienci jasno povedali, da ne bodo glasovali za provizorični proračun, ako ostane dr. Seydler na svojem mestu.

Nasprotno pa so ukrajinski poslanci v avstrijskem državnem zboru nenadoma prišli na pomoč nemški narodni stranki in Seydlerju s tem, da so izjavili, da bodo glasovali za proračun in za vojni kredit pod pogojem, da ostane ministrski predsednik v svojem uradu. Rekli so, da ne bodo trpeli, da bi bil dr. Seydler odpuščen na povelje Poljakov.

Krščanski socialisti so izjavili, da bodo podpirali Seydlerja samo pod pogojem, da se nadaljuje na Češkem stara vlada in da so pripravljeni nasprotovati vsaki nadaljni protivladni agitaciji.

Delovanje nemških socialistov v avstrijskem državnem zboru je še vedno v temi. Najbrže bodo čakali poteka dogodkov, da pa jih bo še treba pregovoriti, da bodo glasovali za proračun, zdržali pa se bodo glasovanja za vojni kredit.

Člani Seydlerjevega kabineta so obiskali ministrskega predsednika in so mu zagotovili svoje osebno prijateljstvo in dobro voljo.

Medtem pa so se na Dunaju pripetili nemiri zaradi hrane, toda razum, da so bile vstavljene poulične železnice, da je bilo razbitih nekaj sip na tvari in da so se zahtevale krušne nakaznice, ni bilo mogoče dobiti nadaljnjih poročil.

V Budimpešti je bila stavka končana, potem ko so specialisti voditelji izjavili, da so jih poslanci vseh strank razum nekaterih izjem pustili na cedilu.

Listi, ki so zopet izšli, potem, ko so bili štiri dni vstavljeni, smatrajo izjavljeno stavko za velik udarec Karolyjeve stranke, ki se je zavzela za zahteve stavkarjev.

Konec stavke se tudi smatra za ojačenje vladne roke. Ministrski predsednik je v magnatski zbornici na obdobje, da ni postopal dovolj energično, da bi zatrl stavko, odgovoril:

Proti zmanjšanju sovražniku bi uporabil najstrožje odredbe, toda tukaj mi je stal nasproti moj lastni narod in vpoštevati je bilo treba največjo popustljivost in razsodnost.

Položaj v Rusiji

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on July 2, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

London, Anglija, 1. julija. — Poročilo Exchange Telegrapha z dne 25. junija pravi, da je veliki knez Mihael izdal manifest, v katerem izjavlja, da smatra za svojo dolžnost, da vpelje red in da prerodi ruski narod. Pozivlja narod, da strmoglavi sedanjo vladno.

Veliki knez je obljubil, da bo podeljena za pretekle prestopke amnestija vsem, ki se vdeležijo revolucije.

Moskva, Rusija, 1. julija. — Ukrajinski zastopniki pri rusko-ukrajinski mirovni konferenci so sprejeli predlog ruske delegacije, da na krajih, kjer je prebivalstvo mešano, določi mejo med dvema državam.

Veliki knez je obljubil, da bo podeljena za pretekle prestopke amnestija vsem, ki se vdeležijo revolucije.

Moskva, Rusija, 1. julija. — Ukrajinski zastopniki pri rusko-ukrajinski mirovni konferenci so sprejeli predlog ruske delegacije, da na krajih, kjer je prebivalstvo mešano, določi mejo med dvema državam.

Veliki knez je obljubil, da bo podeljena za pretekle prestopke amnestija vsem, ki se vdeležijo revolucije.

AMERIŠKI VOJAKI V BOJU

AMERICAN TROOPS THROWING HAND GRENADES

Čeho-Slovaki v boj

Čeho-Slovaki so odšli v boj v bitki za prostost. — Poincare je pregledal polk, ki je predstraža armade, ki se bo priključila zavezniškim, da se bori za prostost Češke, Slovaške in drugih dežel.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on July 2, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Pri francoskih armadah, 30. junija. — Lahko se razvije, da se je danes rodila na novo Češka, Slovaška, Moravska in Slovaška, odkar se stvarja novo zgodovino. Če se bo razvilo tako, bo pozorišče njih preporoda lepo, začudeno polje v iztočni Franciji z ozadjem zelenih dreves na robu majhne francoske vasi, v kateri je vsaka hiša okrašena z zastavami Francije, je ter onih štirih starih slovenskih rodov, ki nanovo pričenjajo svojo bitko za prostost izpod jarma Avstro-Ogrov.

Na tem polju se je v jutranjem soncu pod drevesi postavilo polk čeho-slovaških prostovoljcev, ki so dobili svojo zastavo iz rok predsednika francoske republike in ki so se z dvignjenimi rokami zaobljubili ter ponovili besede prisega, ki je pomenjala zanje toliko, kot je pomenjala Deklaracija za one, ki so se zbrali v Liberty Hall dne 4. julija 1776.

Ko si je predsednik Poincare ogledal polk ter korakal ob njem, ni bilo ničesar, kar bi ga na zunaj razlikovalo od drugih francoskih polkov. Uniforme vojakov so bile svetlo-modre in njih čelade so bile sliče oneim francoskim vojakom, dasiravno je natančnejši pregled razkrival pod čeladami o brazde z naprej stoječimi ličnimi kostmi ter globoko vloženi očmi, — to je tip, ki ga lahko najdete v premočnejših poljih Pennsylvanije. Dejanski jih je dosti prišlo iz Amerike, a večina je prišla iz Rusije, kjer so se v pričetku vojne borili s Srbi in Rusi. Nekaj jih je prišlo iz francoske Legacije tujeve in ti so zavzeli sedaj svoja mesta v svojih lastnih vrstah.

Vsak mož je zaobljubil vernost zastavi svojega tlačnega naroda. Prisegel pa je, dobro vedeti, da bi pomenilo njegovo smrt, če bi gorel sovražnik ujet.

Po končani ceremoniji je skupina izbranih pešev obkrožila skupino, v kateri se je nahajal predsednik in v kateri so bili Pichon, drugi ministri, generali, častniki in prvi so pričeli popevati stare češke pesmi iz petnajstega stoletja.

Konec ene teh pesmi je bil: — Boj! Boj! Ne pustite življenja v nobenem sovražniku. — Današnja ceremonija, dasiravno je bil prizadet le en polk, bo morda največje važnosti. Znamenje je namreč prednje straže vsega tega, kar bo mogoče pozneje velika češko-slovaška sila na zapadni fronti.

Na tisoče tovarišev teh vojakov se nahaja v sedanjem trenutku na pohodu preko Sibirije v Vladivo.

Ponižne zahteve

Član pruske gospodske zbornice je orisal nemške mirovne zahteve. — Anglija naj izroči brodovje. — Izročiti mora tudi Gibraltar. — Amerika mora plačati. — 45 tisoč milijonov je ponižna svota.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on July 2, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Pariz, Francija, 1. julija. — Anglija mora izročiti Nemčiji svoje vojno brodovje, vrniti Španski Gibraltar in Sueski prekop Turčiji. Anglija, Francija in Združene države morajo plačati Nemčiji vojno odškodnino v najmanjšem znesku \$45,000,000,000. Belgijsko in francosko ozemlje je treba izročiti Nemčiji.

To so nekateri izmed pogojev, ki so vključeni v nemški mirovni program kot ga je objavil v listu "Die Nachrichten" v Goerlitzu grof Roon, član pruske gospodske zbornice, soglasno z neko Havas brzojavko iz Bazla.

Grof Roon je rekel, da je Nemčija upravičena do teh pogojev radi svoje moči in da ne sme biti v kakšnega premirja ali prenehanja vojevanja s podmorjskimi čolni, dokler se ne doseže tega:

Aneksija Belgije z administrativno avtonomijo v notranjem, neodvisnost Flandrije.

Aneksija cele flandrijske obali, vključno Calais.

Anglija naj odstopi Nemčiji mornariške ter premočnejše postaje kot bo določila Nemčija.

Anglija mora vrniti Španski Gibraltar ter odstopiti Nemčiji svoje vojno brodovje. Vrniti mora Egipt Turčiji ter tudi Sueski kanal.

Grško se mora zopet ustanoviti pod prejšnjim kraljem Konstantinom z mejami kot pred vojno.

Avstrija in Bolgarska si bosta razdelili Srbijo in Črnogorje.

Anglija, Francija in Združene države morajo plačati Nemčiji vse vojne stroške in vojna odškodnina naj bi znašala najmanj 45 tisoč milijonov dolarjev. Obvezati se morajo tudi, da takoj dobavijo Nemčiji vse surovine.

Francija in Belgija naj ostanejo zasedeni na njih stroške, dokler se teh pogojev ne izpolni.

stok, odkoder bodo odppluli v Francijo, da ojačijo vrste armade, ki bo najbrž nekega dne odkorakala nazaj na Češko, v Slovaško, Moravsko in Slovaško z zmagami, ki je bila dolgo izgubljena.

Potopljena ladja

Podmorski čoln je potopil bolniško ladjo. — 234 oseb je utonilo. — Ladja je imela razsvetljeno znamenje Rdečega križa. — Samo 24 jih je prišlo v pristanišče. — 14 bolniških streljnih je utonilo.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on July 2, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

London, Anglija, 2. julija. — Nemški podmorski čoln je 70 milj od irskega obrežja v noči 27. junija potopil bolniško ladjo "Llandovery Castle" (11 tisoč ton), ki je bila v službi kanadske vlade in je več mesecev vozila ranjene in bolnike iz Anglije v Kanado. Ladja je bila tedaj na poti v Anglijo. Na krovu je imela 258 oseb, vključno 80 mož kanadskega armadnega zdravniškega zbora in 14 bolniških streljnih.

Po zadnjih poročilih je samo 24 oseb, med njimi kapitan, preživelo zahrbtni napad, ki je prišel brez svara.

Poveljnik podmorskega čolna, ki je pozval kapitana, več častnikov in majorja Lyona zdravniškega zbora na krov, je izjavil, da je potopil ladjo, ker je vozila ameriške aviatistične častnike in druge v vojno službo zaveznikov.

Prižgane so bile vse luči, ko je bil "Llandovery Castle" potopjen. Nad mostičem je bil velik električen križ in na vsaki strani bela in rdeča luč. Tudi na straneh je bil Rdeči križ razsvetljen z električnimi lučmi.

Po zadnjih informacijah je bilo videti en čoln, v katerem se je nahajalo 12 bolniških streljnih, da se je preobrnil. Bolniške streljnice so utonle.

Poveljnik rušilec Lysander, ki je rešil kapitana in druge v čolnu popisuje rešitev tako:

"Mali čoln z bolniškimi streljnicami ni bil daleč od prednjega konca potapljalnice se ladje. Ko je šel parnik s prednjim koncem navzdol v globlino, je bil čoln potegnut v vrtnice.

Po izpovedbah članov Rdečega križa je bilo ubitih mnogo oseb v streljnicah. O tem ni nikakega dvoma, kajti potem, ko je torpedo zadrel, ni bilo nikakega odgovora na signale kapitana Syvetra s poveljniškega mostiča. Ker so bili strojniki ali ubiti, ali pa so zapustili svoja mesta, ni nikdo zaprl strojev in ladja je plula dalje navzgor, katero je povzročil torpedo, in ni pojenjala v h'rtosti dokler ni voda vdrla v kotle ter pogasila ogenj.

Mnogo jih ni moglo priti v čolne in ladja se je naglo potapljala. Za to so poskakali v morje. Nekateri med temi so bili rešeni. Po informacijah Kanadskega Rdečega križa je bil major Lyon z "Llandovery Castle", pršljen navzle ranjeni nogi stati v stožiču podmorskega čolna in nemški častniki so ga izpraševali. Nemci so navzle odločnemu častnikovemu za-

OFICIJELNA POROČILA

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on July 2, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

ITALIJANSKA FRONTA.

Rim, Italija, 1. julija. — Današnje oficijelno poročilo se glasi: Na Asiago planoti so naše čete večeraj zjutraj zopet pričele z akcijo. Strašni Col del Rosso se je zavzelo z naskokom, Col di Chelo je bil pozorišče ostrega boja preko celega dne.

Končno je junaštvo naših čet premagalo obupni odpor sovražnika in sporne pozicije so ostale v naših rokah.

Krog poide in popoldne je vprizoril sovražnik dva ostra napada proti Monte di Val Bella vendar pa so bile mase sovražnika, požete od našega artilerijskega ognja, popolnoma ustavljene od naše infanterije, nakar se jih je prisililo, da so se umaknile.

Naši aeroplani so se drzno vdeležili vseh faz boja.

Izgube, katere je imel sovražnik v soboto in nedeljo, so bile dognane izvanredno težke. 85 častnikov in 1935 mož smo ujeli. Naše izgube so bile vsled odločnosti napada ter sijajnega sodelovanja artilerije izvanredno majhne.

Na ostali fronti je bila večeraj bojna delavnost normalna. V Doline dolini ter v okraju Giudicaria smo presenetili majhne sovražne postojanke, napravili par jetnikov ter zajeli par strojnih pušk.

DUNAJ PRIZNAVA NAPREDOVANJE ITALJANOV.

Dunaj, Avstrija, (preko Londona), 1. julija. — Naslednje poročilo je izdalo danes vojno ministrstvo:

Južno-iztočno od Asiago so se zopet razvili ostri boji. Ker se je moglo vzdržanje Col del Rosso in Monte di Val Bella izvršiti le na stroške velikih žrtv, se je čete na obeh točkah umaknile na njih prejšnje glavne pozicije pri Stempel gozdu (?).

Naši mornariški in armadni aviatiki so izvedli uspešne poletne preko ozemlja ob izlivu reke Piave in sicer proti sovražnim vojaškim napravam, ter so se vrnili brez vsakih izgub.

London, Anglija, 1. julija. — V angleškem oficijelnem poročilu glede operacij na italijanski fronti se glasi:

Položaj je ostal miren tekom zadnjega tedna. Posledica dveh uspešnih navalov je bila, da smo zajeli par jetnikov ter zadali sovražniku precejšnje izgube.

Naša artilerija je bila kaj delovna. Protibaterijski ogenj je še nadalje povzročil veliko razaranja v sovražnih baterijah in podkopih.

Izza zadnjega poročila se je uničilo šest sovražnih aeroplanov in enega se je spravilo na tla. — Eden naših strojev se ni vrnil.

ZAPADNA FRONTA.

Haig poroča o uspehih pri krajevnih operacijah.

London, Anglija, 1. julija. — Poročilo maršala Haig iz angleškega glavnega štaba v Franciji se glasi:

uikanja vstrajali pri tem, da je major Lyon aviatistični častnik. Nemci so celo zapretili, da vstrele majorja Lyona, trdeč, da je častnik zrakoplovnega zbora in ne zdravniški častnik.

Čoln s kapitanom je za malo razdaljo plul ob podmorskem čolnu. Nič pa se ni videlo od drugih čolnih. Ko je brezžični brzojav ušel, ni bilo več upanja na pomoč, ki je prihajala od severa. Zaradi tega se je kapitan odločil, da se odpravi proti irski obali, da pošlje pomoč. Ko so brodarili okoli 70 milj, jih je vzel na krov rušilec Lysander, ki je takoj oddal brezžično povelje, da se najlažje preživeli ter je odpeljal posadko kapitana čolna v Queenstown.

Nočno: — Pri uspešni nočni lokalni operaciji večeraj ponoči severozapadno od Albert smo ujeli 50 mož ter zaplenili devet strojnih pušk. Tekom noči je tudi neki oddelek naših udrl v neko postojanko sovražnika južno od Morlan-court.

Stevilo nemških jetnikov, katere smo ujeli v mesecu juniju, je znašalo 1957 mož, vključno trideset častnikov.

Dnevno: — Neko sovražno postojanko v Aveluy gozdu so naše čete pregnale večeraj. Tekom noči smo napadli sovražne zakope zapadno od Bernancourt. Pri teh spopadih smo zajeli par jetnikov.

Zgodaj v noči so angleške čete izvedle uspešno manjšo operacijo severozapadno od Albert, pri čemur so zajele 34 mož ter nekaj strojnih pušk. Izvršile so tudi izboljšanje naših pozicij v onem kraju. Sovražni protinaskok pozneje v noči se je odbil.

Sovražna artilerija je bila delovna severno od Albert, južno-iztočno od Arras, iztočno od Robecq, v okolici Merris in pri Ypres-Comines kanalu.

Francozi so izboljšali pozicije na različnih mestih.

Pariz, Francija, 1. julija. — Francoska oficijelna poročila so naslednja:

Ponoči: — Nikakega važnega razvoja ni bilo na celi fronti.

Podnevi: — Med Montdidier in Noyon so izvedli Francozi več naskokov ter zajeli dvajset jetnikov. Južno od Aisne smo zavzeli neko močno nemško točko severno od Cutry in v naših rokah je ostalo 26 jetnikov.

Južno od Oureq so naše čete izboljšale svoje pozicije med Passy-en-Valois in Vinly ter pomaknile naprej svoje črte od Chezy-Vinly železnice. Nemški protinaskoki proti novim francoskim pozicijam južno-iztočno od Molloy so imeli za posledico živahne boje. Koncem teh bojev so naše čete držale vse svoje pridobitve prejšnjega dne. V teku teh akcij smo ujeli nekako 200 jetnikov.

Berlin poroča o zavrnjenih zavezniških napadih.

Berlin, Nemčija, 1. julija. — V nemškem oficijelnem poročilu se glasi:

Delne angleške napade severno od Albert se je odbilo. Med Aisne in Marne je prevladovala živahna akcija od strani sovražnika in njegova infanterija je pogosto napredovala pri močnih proizvodvalnih ekspedicijah. V bližini St. Pierre Aigle in južno od tega mesta so Francozi naskočili po močni artilerijski pripravi. Zavrnilo se jih je.

Obлека v Nemčiji.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on July 2, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Amsterdam, Nizozemsko, 1. julija. — Nemški cesarski urad za obleko je danes izdal odredbo, po kateri se ne more dobiti nove obleke, dokler prošnji ni pridejana uradno potrjena izjava, ki podaja podroben seznam oblik, ki so že v posesti prosilca.

Določeno je, da od zdaj naprej suknje ne smejo imeti podšiva za dež, spredaj pa samo do polovice. Stevilo žepov je omejeno na štiri, telovniki in hlače pa ne smejo imeti več kot po tri žepa.

Parada 4. julija.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on July 2, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Vsa društva in posamezniki, ki se nameravajo vdeležiti newyorške parade 4. julija, naj se zbere najkasneje o pol treh popoldne v cerkveni dvorani 62 St. Marks Place.

"GLAS NARODA"

SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY

(Slovenian Daily.)

Owned and published by the
(a corporation.)

FRANK SAKSER, President.

LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Za celo leto velja list na Ameriko	Za celo leto za mesto New York	\$5.00
In Canada	Za pol leta za mesto New York	\$3.50
Za pol leta	Za četrt leta za mesto New York	2.00
Za četrt leta	Za inozemstvo za celo leto	1.00

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan izvenredno nedeljo in praznikov.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)Issued every day except Sundays and Holidays
Subscription yearly \$3.50.

Advertisement on agreement.

Dopis brez podpisa in osebnosti se ne prištevajo.
Denar naj se blagovito pošilja po — Money Order.
Pri sprejembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejšnje bivalne
naznani, da hitreje najdemo naslova.

"GLAS NARODA"

82 Cortlandt St., New York City.

Telephone: 2876 Cortlandt.

Položaj v Rusiji

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on July 2, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Poročilo iz Nemčije se glase v smislu, da bodo Nemci poslali armado v Rusijo, "da napravijo zopet red", — seveda s pomočjo maksimalistov, to je boljševikov. Tako gre nemška igra vedno stalno naprej. To je položaj polu največjih težkoč. Kako postopati z njim v sedanjem času, beli glave najboljših duhov med zavezniki.

Del, ki ga bo morda igrala Amerika, ni še jasen. Praktično bi se vsako intervencijo z naše strani, celo najbolj prijateljske vrste, sprejelo s sovraštvom od strani obstoječe vlade, če se to sploh more imenovati vlado. Dejstvo, ki ga je treba jasno obdržati v mislih, je naslednje:

Boljševiki hočejo ohraniti zase moč za vsako ceno. Oni se zelo malo brigajo za ohranitev Rusije. Njih cilj je uspeh revolucije, ne pa uspeh ruskih armad. Oni skušajo ustanoviti najbolj ekstremno socialistično državo v katerikoli možni obliki in vsprico vseh nevarnosti. Baltiške province, Ukrajina in mogoče tudi Sibirija so izgubljene. Za vse to se kaj malo brigajo, samo da bo boljševiška država obstala.

V ta namen se niso prav nič obotavljali poiskati nemško pomoč ter sprejemati nemško zlato. Splošno se je vzdignilo obdolžbo, da so voditelji boljševikov sprejemali nemški denar. Veliko ljudi je dvomilo o tem. Naše informacije se glase, da se nahajajo sedaj definitivni dokazi glede te zadeve v rokah zaveznikov in da so dokazi dosti tehtni, da bi se lahko celo skupino stavilo pred kako sodišče.

Če je to res, potem mora biti to dejstvo precej splošno znano po Rusiji ob tem času. Mi vemo, da mora biti polom boljševiške vlade blizu. Položaj glede živila, ki je bil dolgo časa precej napet, je dospel, kot kaže, do viška. Neposredno je pričakovati lakote, dejanske lakote, ne le v par krajih, ne le v par mestih, temveč med petinosemdeset ali sto milijoni ljudi. Izčrpanje industrije in industrije je popolno. V Rusiji, ki je še ostala, je velik del tvornice zaprt. Zaprtje so tudi skoro vse banke. Povoden papirnatega denarja je skoro popolnoma uničila vsake vrste trgovino in izmenjavo. Cene so dosele na fantastične višine, — nekako tako kot v zadnjih dneh Konfederacije. Vsaka senca postave in reda je izginila. Plenitve, ropi in umori se širijo po večjem delu prejšnjega carstva.

Lahko se vpraša, zakaj ne stopi Nemčija naprej ter se polasti vaje vlade ter dopolni stem svoje zavejevanje dežele. Pripravi odgovor na to je, da Nemčija še ni pripravljena na to. Na korist Nemčije je, da sedanja anarhija in vlada nereda traja še naprej. Nemška armada bi lahko že v pretekli zimi zavzela Petrograd. Odkorakala bi lahko proti Moskvi. Danes bi se lahko nahajala v posesti železnice ter izpodrinila boljševike iz njih vlade. Ona pa tega ne želi storiti. Njen čas bo že prišel.

Ko se bo narod Rusije izstradal in izropalo do skrajnega obupa, bo pozdravil nemške zavejevalce kot zadnjo pomoč. Precejšnji del prebivalstva pa bi se dvignil v ustaji, če bi se Nemci sedaj polastili vaje vlade.

Medtem se glase naše informacije v smislu, da so Nemci pokupili skoro vse banke ter vse obširne interese v sladkorni tvornicah, parnih žagah ter sličnih podjetjih. Tudi če bi vzel Rusijo s silo, bi se komaj mogli polastiti tvornice, bank in železnice kot plena. Neko senco civiliziranega postopanja bi bilo treba vzdržati. Ceneje je kupiti rusko industrijo sedaj, ko je uničena in ko se nahajajo prejšnji lastniki teh industrij v zadnjem zakopu sile in potrebe.

To je vsled tega igra Nemčije. Njen namen, — kot je bil že dolgo jasen, je podaljšati vojno za toliko, dokler bi ne bila v stanju konsolidirati velike pridobitve v tem cesarstvu. Kako pa je mogoče preprečiti to igro?

Predvsem je videti, da se bliža konec sedanjega režima vizionarjev in podkupljenecv in da ne more trajati dolgo. Boljševiki bodo razbiti, čeprav jih bo do gotove meje podpiralo nemško vojaštvo. Mi smo prepričani, da ne bo Nemčija prevzela odgovorne kontrole, dokler ne bo anarhija popolna, če ni že sedaj, in celi ruski narod bo pozdravil izpremembo te ali one vrste. Predlog, naj naša vlada prizna boljševike, se nam zdi v luči naših sedanjih informacij najnevarnejša proticilna. Niti ne moremo

Če morejo Združene države sploh kaj storiti, se nam dozdeva, da lahko store to v smeri prijateljske pomoči in oborožene sile za boljše elemente v Rusiji, ki skušajo sedaj strmoglaviti boljševike ter zopet ustanoviti vlado, postavo in reda. V Sibiriji in iztočnem delu Rusije se nahaja, kot je videti, jedro armade, ki bo pod uspešnim vodstvom najbrž lahko udejstvovala tako restavracijo. Glede one stvari pa smo lahko gotovi: kakor hitro bi se pričelo to gibanje širiti, bi naletelo na odpor nemških čet. Vsled tega se nam zdi, da je veliki problem ta, kako vzbuditi v ruskem narodu duha revolte proti nemškim zavejevalcem. Očividno je prepričanje Kerenskija in drugih odličnih Rusov, da je to mogoče storiti. Očividno je, da je treba to storiti hitro, če je sploh kaj mogoče storiti.

Ali more kaka stvar služiti boljše v ta namen kot objavljanje dejstev? Zakaj zadrževati vednost, ki jo imamo?

Dopisi

New York, N. Y.

Vsi newyorški in brooklynski Slovenci se vlnjudo vabijo na III. letni izlet, katerega priredi cerkveni odbor župnijske cerkve sv. Cirila in Metoda, 62 St. Mark's Place, v nedeljo dne 7. julija t. l. v Henry Walter's Emerald park, vogal Myrtle in Martin Ave., Glendale, L. I. Vstopnina prostovoljna. Začetek ob 2. uri popoldne. Zrebanje dobika prav licenstenske ure. Kegljanje za Cash dobitek. Za mnogobrojni obisk se najviljudneje priporoča.

Cerkveni odbor.

S pota.

Nedavno sem bral v nekem listu članek šaljive vsebine. Umril je bogaboječ človek. Ko je prišel pred nebeski prag, je takoj želel videti Boga. Vprašal je sv. Petra, kje je Bog in povedal mu je, da je zaprt, ker je nemški kaiser že več kot Bog in da zdaj vlada "boguje". Brilliant, kjer živi kakih dvajset Slovencev, je lična gorska vas blizu večjega mesta Dawson; nize je doli pa je Raton, N. Mex. Okoli Rationa je več slovenskih kmetovalcev. Dalje ob meji New Mexica

Slovenske vesti

Lorain, Ohio.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on July 2, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Umril je v 70. letu življenja rojak Frank Justin, ki je bilohal pol leta. Do pred kratkim je bil pri svojem sinu Franku na 28. cesti, potem pa je šel v bolnišnico, kjer je 15. junija izdalni svojo dušo. Bil je večkrat previden sv. zakramenti, popolnoma vdan v božjo voljo se je ločil iz sveta. V Lorainu je bival na 20 let. Tu zapuša tri hčere in sina Franka. Ena hči je v Lorainu, omožena Machutus, Marija je v Graftonu, Ohio, in Terezija v Clevelandu, omožena Jančar. Sin Frank je gostilničar in posestnik na 28. cesti. Pokojnemu Justinu je žena, rojena Bergant, umrla že pred več leti. Pogreb 17. junija je pokazal, kako dobro poznan je bil rajni Justin daleč na okoli. Že dolgo ni bilo takega pogreba v Lorainu kakor je bil ta.

Kršeni so bili: Viljem Albert Fulla, ki sta mu kumovala Viljem in Frančiška Domazetovič; Marija Kovačević, botri so bili Nik. in Alojzija Zgurič; Helena Kedmevec, botri Mihael in Ljuba Matos; Edvard Anton Lerchbacher, botri Janez Stržaj in Frančiška Tomšič; Jozef Andrej Vukin, botri Jurij in Terezija Mlačak.

Šolska predstava v nedeljo dne 9. junija je bila res izreden doševni užitek. Naši mali so se pokazali kot pravi mojstri v predstavljanju. Bolj ko je majhen pritlikavec, bolj se postavi. Bilo je veliko smeja in kratkega časa. Mali zato tako upriseljeno igrato, ker vzamejo celo stvar za resno, njim ni samo igra, ampak resnično življenje, popolnoma se vživijo v uloge. Zato so se jim tako podale uloge v "Sagalkici", v igri "Baby je bolan" in drugod. Večji dečki so predstavljal igro "Kmet Herod" v angleškem jeziku. Tu bi bili pa želeli malo več živahnosti in naglašanja, padanja in dviganja v govoru, kakor se govori v navadnem življenju. Sicer so pa igro prav dobro znali. Med pavzami nam je pa gospica Udovč zapela par prav lepih pesmi. Cel večer je bil prav zanimiv in občinstvo je kazalo splošno zadovoljnost in priznanje.

Service Flag ali službeno zastavo smo slovensko blagovoljci v nedeljo 9. junija. Na nji je petnajst naših fantov, da je 15 fantov

je čitateljem že znano mesto Trinidad, Colo., okoli katerega se nahaja več premogarskih naselbin v letni razdalji 30 do 40 milj. Največja slovenska naselbina je Primero, Colo., ž njo se lahko meri tudi Delaguna, Colo. Zadnje čase se je pričelo mnogo bolj gledati na olepšavanje delavskih stanovanj in na varnostne naprave v rovin. Pred letom je bila razstrelba v Hastings, Colo., in nedavno je tarov popolnoma prenehal delovati, ker v njem ni varno delati. Okoli Trinidada se dobro dela in dobro zasluži. Ravno tako tudi okoli Walsenburga, Colo. Ta naselbina se nahaja okoli 80 milj od velike slovenske naselbine Pueblo, Colo. Na tako imenovanih suhih kmetijah, na katerih živi mnogo slovenskih družin, je bila velika suša, toda sredi junija je bil več dni dož in zdaj dobro raste.

Iz rajsko lepega kraja Colorado Springs, Colo., se je zadnje čase izselilo mnogo rojakov. Tam se skrbno pripravljajo na 5. glavno konvencijo ZSZ. V Denverju je vse po staremu. Dela je dosti in tudi primeren zaslužek.

Matija Pogorelec.

iz naše fare pri vojkih, in sicer: Anton Pogorelec, H. W. Kralj, W. T. Kralj, M. N. Požega, J. G. Ruper, Andrej Žugaj, Frank L. Farš, Jos. Biscan, Frank Lencsek, Frank Janežič, Viktor Perušek, Jos. Virant, Anton Tomazin, Mat. Šimčič in John Bukovec. Sedem graduirancev ima letos naša šola sv. Cirila in Metoda. Ti so v nedeljo 16. junija dobili svoje diplome. Njihova imena so: Marija Jakopin, Frank Kosten, Fr. Lerchbacher, Louis Pogorelec, Nik. Rožič, Anastazija Šiška in Matilda Svet.

Slovensko sveto obhajilo je prešlo v nedeljo dne 16. junija 26 otrok naše slovenske šole.

Barberton, Ohio.

Vse kaže, da nismo Slovenci v tukajšnji naselbini srečni, kar se tiče dobite novega duhovna. Rev. A. Primčič, kateri je bil namenjen tu, je resno zbolel, kakor smo slišali. Bog daj, da bi kaj kmalu ozdravel! Stori pa so se že potrebni koraki, da vseeno dobimo čimprej svojega duhovnika, brez katerega smo že itak bili predlogi, odkar nas je zapustil župnik Rev. A. Berk.

Društvo sv. Jožefa Šev. 110 KSKJ. bo priredilo piknik 7. julija na Sherman.

Dela se na to, da se vsi Slovenci vdeležijo obhoda po mestu 4. julija. Prišel je čas, da smo prišli tudi mi tukajšnji Slovenci v psoveč.

Joliet, Ill.

Jako lep uspeh je imela veselica naše šolske mladice, ki se je vršila v nedeljo 23. junija popoldne v Orpheum Theatre. To je bilo prvičkrat v zgodovini naše šole sv. Jožefa, da je slovenska mladina javno nastopila na velikem odru pravnega gledališča in poskus se je obnesel nad vse pričakovanje dobro. Vdeležba od strani slovenskega občinstva je bila prav lepa. Pa tudi lepo število drugorodcev je pridno plesalo naši pridni mladini, ki je v svojim igranjem in petjem pokazala, da je njena odgoja v pravih rokah.

John Jakša, slovenski farmer v Kings Co., Cal., je prišel na obisk s svojim sinom v Joliet. Svoje sestre, Mrs. Louis Strnišče, ki bi takaj ni videl 30 let, to je, odkar je odšel iz domače vasi Verate pri Semču. Pohvalno se izraža o sadijereji in podnebnju v solčni Californiji, kjer lastuje že več let obirno kmetijo. Pa tudi

And You are only asked to save and not waste food

Joliet se mu zdi mnogo lepši in naprednejši, kakor je bil pred 20. leti, ko je rojak Jakša bival tukaj. Mrs. Annie Zagore iz Rock Islanda, Ill., je prišla s svojo hčerko na obisk svojih starišev Nikolaja in Barbare Klepee, ki stanujeta na 1311 N. Broadway, Joliet. Iz Fort Terry, N. Y., je prišel v Joliet na obisk slovenski vojak Walter Pleše.

V Camp Wheeler, Ga., sta odšla k vojakom Frank Cesar in Mihael Cesar, sina tukajšnjih starišev, oba rojena v Zilski Bistrici, toraj rodom koroška Slovenca.

Trocki na Dunaju.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on July 2, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Pariz, Francija, 1. julija. — Kakor pravijo neoficijelna poročila, ki so prišla v Pariz, se nahaja bivši zunanji minister boljševiške vlade, Leon Trocki na Dunaju in potuje incognito. Namen tega obiska ni znan, toda domneva se, da bo posegel v splošni politični položaj v Avstriji, kjer, kakor se poroča, so pogoji pripravi za revolucijo.

Požar blizu Carigrada

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on July 2, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Amsterdam, Nizozemsko, 1. julija. — Berlinska "Vossische Zeitung" poroča, da je bilo pri požaru v Kartali ob Marmarskem morju blizu Carigrada v petek uničenih 300 hiš. Pogorela je tudi ena cerkev in tri šole.

Zavezniško bombardiranje.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on July 2, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Pariz, Francija, 1. julija. — Neko Havasovo poročilo iz Bazele pravi, da so bombe, katere so vržli zavezniški letalci v soboto zjutraj v Mannheimu v Nemčiji, usmrtili pet, ranile pa 14 oseb. Povzročena je bila tudi znatna škoda.

Pomanjkanje v Nemčiji.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on July 2, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Amsterdam, Nizozemsko, 1. julija. — V nekem obupnem članku o sedanji živilski situaciji v Nemčiji, berlinski socialistični list "Vorwaerts" odkrito priznava, da splošno pomanjkanje spodje: da moralo naroda.

WAR RAGES IN FRANCE
WE MUST FEED THEM
Deserving our sympathy and aid
LIFE IN FRANCE

Iz Rusije

(Nadaljevanje s 1. strani.)

bila v okrožju douskih Kozakov, naglo narašča v obsegu. General Aleksijev je bil imenovan za vrhovnega poveljnika in volji vse operacije. Po poročilih, ki prihajajo iz Vladivostoka, Nemci ne prenehajo napredovati in oborožujejo nemške naselbnike v okraju Tavride. Ukrajinska vlada je zavkazala mobilizacijo vseh moških, ki se do zdaj še niso vdeležili vojne in namerava napraviti osem novih zborov.

Boljševiška vlada je odstopila Nemčiji del ruskega črnomoškega brodograja, ki je bežalo v Novorossisk, ko so Nemci zavzeli Sebastopol. Ostale ladje so lastne posadke spustile v zrak. Nemčija je obljubila, da ladji ne bo rabila in da jih bo po sklenjenem miru vrnila. Izjava zunanjega ministra Čičerina se glasi:

"Za povratek dela brodograja iz Novorossika v Sebastopol se je sprazmelo pod posebnim pogojem, da da Nemčija jamstvo, da Nemčija in njene zaveznice ne bodo rabile ladji za časa vojne in da se bodo ladje po sklenjenem splošnem miru vrnila Rusiji. Pogoji, da se sklne taka pogodba, je samo ta, da Nemčija vstavi prodiranje nemških čet proti Novorossiku."

Poročevalec Ass. Press je zanesljivo obveščen, da so se na nemško zahtevo vrnili v Sebastopol samo trije dreadnoughti in trije rušilec ruskega črnomoškega brodograja. Število ladji, katere so posadke razstrelile, je mnogo večje kot pa število onih, ki so bile izročene Nemcem.

Washington, D. C., 1. julija. — Ameriške oborožene čete, mornariški vojniki in mornarji so se izkrcali na ruski zemlji ter stražijo z angleškimi in francoskimi mornarji življenjsko važno pristanišče Kolo v provinci Arhangelska, da ne bi padlo v nemške roke.

Amerikanci in zavezniki stražijo velikanske vojaške in druge zaloge, ki so bile nakopičene pred brest-litovsko mirovno pogodbo, ker železniški tir, ki pelje južno od Kola, ni bil v stanu jih odpeljati.

Ameriške oborožene čete so se opazile v vojaškem podjetju v ruskem ozemlju že pred časom, toda do zdaj cenzurne odredbe niso dovoljevale tega omenjati.

Belo karto izpremeniti brez barve v bledorudečo.

Belo karto namoči prej v čist vinski kis (ocet, jesi) ali pa jo samo pomoči z njim. Ko je zopet suha, ne bode ničče videl, kaj se je z njo zgodilo; ako jo potem poržiš nad toploto luči ali ognja (zadnji je boljši, ker luč zakadi karto), postala bode bela karta — bledorudeča.

Pri spahnenju in zdrobljenju

vrgite takoj s Dr. Richter-jevem

Jedino pravi varstveno znamko sidra

25c. a 65c. v lekarnah in naravnost od F. AD. RICHTER & CO. 10-20 Washington Street, New York, N. Y.

ISCEM dobro izučnega mesarja, ki zna klati, v mesnici sekati in avtomobil voziti. Plača je po zmiznosti. Ernest Hammer, Box 33, Brewster, Ohio.

Isčem svoja dva prijatelja ANTONA MULAC in ANTONA SROK. Doma sta iz občine Kostovo v Istri. Čul sem, da se nahajata v Milwaukee, Wis., na 4. Ave. blizu National Ave., kjer sem ju iskal, toda ne našel, ker sta se preselila. Prosim, če kdo ve, da mi naznani, ali naj se pa sama javita — Tony Carson, 306 N. Water St., Sheboygan, Wis. (2-5-7)

NA PRODAJ

je farma v bližini mesta Greencastle, Ind., ki meri 16 akrov; hiša ima 7 sob, lepo kmetijsko poslopje, lep sadni vrt z različnim drevjem. Poleg hiše pelje cesta v večje mesto. Na farmi sta dva studena in večja voda, ki je prav priprava za gostijere in druge stvari. Farma je blizu tržišča in se vse pridelke lahko proda. Prodaja se radi starosti. Cena je 2000 dolarjev, en tisoč na račun in ostalo na obroke. Rokaji, ne zamudite lepe prilike. Več pojasniti da je lastnik G. L. King, R. R. 2, Box 98, Cloverdale, Ind. (2-3-7)

NAZNANILO.

Vsem članom in članicam društva Združeni Bratje št. 18 SDPZ v Braddocku, Pa., se naznanja, da bo od zdaj znanprej redna mesečna seja vsako prvo nedeljo v mesecu v Litvinskih dvorani, št. 818 Washington Ave. Začetek ob 2. uri popoldne. Tem potom se tudi opominja vse člane in članice od prejšnje postaje sv. Baberbar št. 32, da prinesejo svoje certifikate nazaj, ker bodo dobili nove. Obenem tudi opominjam pregledovalce knjig, kateri so bili izvoljeni, da bi prišli malo popreje, da bi storili svojo dolžnost, ker zdaj bo trimesečni račun skupnega poslovanja. Torej na svidenje 7. junija! S sobratiskim pozdravom Jakob Zalaznik, 1. tajnik. (2-3-7)

ZAHVALA IN PRIPOROČILO.

Podpisana se iskreno zahvaljujem društvu št. 122 SDPZ, za takoj brzo izplačano smrtnino za mojim umrliim soprogom Josipom Sivec. Hvala lepa društvu in kakor tudi zveznim uradnikom za točno izplačilo ter priporočam vsem rojakom to organizacijo. — Rozalija Sivec, Box 73, Imperial, Pa. (2-3-7)

Rada bi izvedela, kje se nahajata JOHN TROHA, podomače Mihov iz Babnega polja, in KAROL DRASLER, Križanov iz Borovnice. Prosim enjuno rojake, če kdo ve za njih naslova, da mi ga naznani, ali naj se pa sama javita. — Milka Susma, Box 294, Port Allegany, Pa. (2-5-7)

Kje je moj prijatelj ANTON MORDER, doma iz Lokve na Primorskem. Za njega bi rad izvedel Vene. Pakič, Box 16, Pierce, W. Va. (2-5-7)

Isčem svojega prijatelja GUSTAVA BROKO in prijateljico FRANCISKO PERCAR. Doma sta iz Strogove vasi. Pred par leti sta se nahajala v Bridgeportu, Ohio. Prosim enjuno rojake, če kdo ve, da mi naznani, ali naj se pa sama oglosita. — Peter Habianich, 62 E. Chestnut St., Akron, Ohio. (2-5-7)

Dr. KolerSLOVENSKI ZDRAVNIK
638 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.

Dr. Koler je najslavnejši zdravnik, specializirani v Pittsburghu, ki ima 30-letno prakso v zdravstvu in vseh vrstah bolezni.

Vse bolezni boleznih zdravim po svojih metodah. Kakor hitro opazita, da vam preneha zdravje, ne čakajte, temveč pridite in jaz vam ga bom znova povrnil. Hipnotizem ali vedno hitro zdravim v 30 urah in steer brez operacije. Bolezni zasurja, ki povzročijo bolečino v križu in hrčijo in vseh vrst pri puščanju vode, zdravim v 30 urah. Nervoznost, brenanje, bolečina, oteklost, artritisa, škrofile in druge bolezni, ki nastanejo vlad na čisto krvi zdravim v kratkem času in ni potrebno ležati. Urinirajte vsakih 3. ure uš ted 4. ur, v petih od 6. uš ted 6. uš, v sedmih od 8. uš ted 8. uš, v devetih od 10. uš ted 10. uš, v desetih od 12. uš ted 12. uš, v enajstih od 14. uš ted 14. uš, v dvanajstih od 16. uš ted 16. uš, v trinajstih od 18. uš ted 18. uš, v štirinajstih od 20. uš ted 20. uš, v petnajstih od 22. uš ted 22. uš, v šestnajstih od 24. uš ted 24. uš, v sedemnajstih od 26. uš ted 26. uš, v osemnajstih od 28. uš ted 28. uš, v devetnajstih od 30. uš ted 30. uš, v dvajsetih od 32. uš ted 32. uš, v tridesetih od 34. uš ted 34. uš, v štiridesetih od 36. uš ted 36. uš, v petdesetih od 38. uš ted 38. uš, v šestdesetih od 40. uš ted 40. uš, v sedemdesetih od 42. uš ted 42. uš, v osemdesetih od 44. uš ted 44. uš, v devetdesetih od 46. uš ted 46. uš, v sto urah od 48. uš ted 48. uš, v sto petdesetih od 50. uš ted 50. uš, v sto osemdesetih od 52. uš ted 52. uš, v sto petdesetih od 54. uš ted 54. uš, v sto osemdesetih od 56. uš ted 56. uš, v sto petdesetih od 58. uš ted 58. uš, v sto osemdesetih od 60. uš ted 60. uš, v sto petdesetih od 62. uš ted 62. uš, v sto osemdesetih od 64. uš ted 64. uš, v sto petdesetih od 66. uš ted 66. uš, v sto osemdesetih od 68. uš ted 68. uš, v sto petdesetih od 70. uš ted 70. uš, v sto osemdesetih od 72. uš ted 72. uš, v sto petdesetih od 74. uš ted 74. uš, v sto osemdesetih od 76. uš ted 76. uš, v sto petdesetih od 78. uš ted 78. uš, v sto osemdesetih od 80. uš ted 80. uš, v sto petdesetih od 82. uš ted 82. uš, v sto osemdesetih od 84. uš ted 84. uš, v sto petdesetih od 86. uš ted 86. uš, v sto osemdesetih od 88. uš ted 88. uš, v sto petdesetih od 90. uš ted 90. uš, v sto osemdesetih od 92. uš ted 92. uš, v sto petdesetih od 94. uš ted 94. uš, v sto osemdesetih od 96. uš ted 96. uš, v sto petdesetih od 98. uš ted 98. uš, v sto osemdesetih od 100. uš ted 100. uš.

Kaj so storili Francoski avijatiki v veliki defenzivi

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on July 2, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Francoski avijatiški glavni stani v Pikardiji so dobili ob petih popoldne nekega dne pozno v marcu sporočilo, da se velika nemška ofenziva razvija proti peti angleški armadi in da se na bojni fronti nujno potrebuje vsak aeroplan, ki je na razpolago. Opoldne naslednjega dne so spustili Francozi v boj sto aeroplanov.

Zavezniško zrakoplovstvo se še nikdar prej ni stavilo pred tako preiskušnjo in ni še nikdar tako dobro pokazalo svojo vrednost. Pripoveduje se povest s številnimi posameznostmi, ki kažejo, da je imel pisec dostop k oficijelnim rekordom ter navdušenjem, ki se razodeva kljub želji pisca, da je le trezen zgodovinski kroničar. Članek je izšel dne 25. maja v listu "L'Illustration". To je prva avtoritativna in obsežna študija glede vloge, katero so igrali francoski avijatiki v prvih fazah bitke.

On pusti, da kdo drugi pripoveduje povest glede angleških in ameriških avijatikov. Njegov dokaz pa zadoštuje. Nemogoče je nesoglašati z njim v sklepu, da so zavezniški končno zmagali v tekmi za nadkriljevanje v zraku, vsled katere tekme so bile zavezniške in nemške tvorilnice zaposlene štiriindvajset ur na dan skozi celo dolgo zimo.

— Kljub presenečenju, — piše on, — so zavzeli naši avijatiki vsled skoro trenutne koncentracije svoje mesto v bitki od trenutka naprej, ko se nas je zaposlilo v bitki. Prilagodljivost poveljnikov in inicijativa posameznikov sta zadostovali, da se je premagalo vse ovire. Upraba te panoge službe je bila prilagojena okoliščinam. Položaj sam se je neprestano menjal. Naša zračna služba se je na isti nagli način menjala.

Umikanje Angležev in naši manevri so onemogočili delitev dela kot se jo je ustanovilo tekom vojevanja v zakopih. Od 21. pa do 31. marca je bila glavna karakteristika naše zračne službe ta, da je vsak posamezni avijatik izpolnil v slučaju potrebe vsako pozicijo.

Nič več ni bilo mogoče govoriti o "opazovalnih oddelkih", o "obstreljevalnih" in "bojnih", kojih vsaki je preje vrtil svoje posebne posle. Nastali so le priprosti oddelki in ti so bili zaposleni kot se je pač pojavila potreba. — Človek je videl stroje, ki so služili težki artileriji kot poizvedovalci, ki so določali razdalje ali pa vprizarjali napade s strojnimi puškami. Videlo se je opazovalne aeroplanove, ki so napadali nemške baterije s strojnimi puškami in težke obstreljevalne aeroplanove, ki so služili kot kurirji.

Bojni aeroplani z enim sedežem so se izkazali dobri za opazovanje. Odhajali so in se vračali hitro ter so bili manj izpostavljeni ognju od tal kot pa težji aeroplani. Piloti so se z veliko inteligenco posvetili nalogi, ki je bila zanje popolnoma tuja.

Naši opazovalci, improvizirani ali preiskušeni, so imeli posebno važno in delikatno nalogo. Tekom onih dni, ko je fronta neprestano valovala, ni imelo fotografiranje nobenega pomena. Tekom treh ur, ki so potrebne, da se vzame slike, jih razvije ter podeli, bi se položaj tako izpremenil, da bi bile te slike dobre le še za zgodovinske arhive. — Vsled tega so delali avijatiki z očmi. Kar so videli, so si zapomnili ali pa napravili surove skice s par črtami.

Vreme je bilo slabo. Francoske čete so bile razpostavljene v črtah, ki so bile daleko predolge za število oddelkov, ki so bili na razpolago. Imele niso nikakih zakopov. Signalni aparat za označenje razdalje ni še prišel v rabo. Vsled tega se ga je improviziralo. Avijatiki in topničarji signalizirali signale s tem, da so mahali s pokrivali.

Avijatiki so improvizirali vsake vrste stvari, vsprico katerih bi stili kakemu staremu častniku lasje pokoneci. Tako so se naprimer zmešale divizije in zbori radi hitrega korakanja teh čet z drugih delov fronte na nevarne točke. Vsled tega so se navadili piloti početi katremukoli poveljniku, ki je bil najbližji ko so pristali po vožnji v zraku.

Piloti niso ničesar vedeli glede baterij, za katere so delali. Vedeli so, da so tam baterije, katerim je treba služiti, to je bilo vse. Bila je navada pri artileriji, da se je v splošnem označilo predmet, katerega naj bi avijatik opazoval. Slučaj, v katerem je pilot razkril in določil cilj, je bil izjema.

V tej splošni zmešnjavi pa je postala izjema pravilo. Avijatiki so se dvignili, razkrili koncentriranje čet, pregibanje kolon, parkov materiala, gnezda strojnih pušk ter signalizirali take stvari francoskim 75 milimetrskim topovom.

— Načrt, ki se je razvil sam od sebe in kateremu je sledil vsak posamezni v zračni službi, je bil, da se nikdar ne vprizori poleta, ne da bi se imelo uspehe te ali one vrste. Posledica vsega tega je bila, da je bilo poveljstvo ob vsakem času v polni meri informirano glede izprememb na bojni fronti ter s tem v stanu udeležiti svoje odločitve s polno vednostjo tega, kar se vrši.

Zvezna služba tekom onih nevarnih dni je bila skoro izključno zračna. Stvari so se izpreminjale preveč hitro, da bi bilo mogoče ustanoviti običajne telefonske službe med glavnim stanom ter fronto. Polne ceste so napravljale avtomobilno službo nemogočo. Zmešnjava in hitro premikanje oddelkov sta naravnili delo zveznih kurirjev težko in skoraj neizvršljivo.

Vsled tega so aeroplani prenašali povelja ter vezali divizije z zbori ter zbori z armado.

Mogoče najbolj važno izmed vseh pa je bilo delo slepljenja sovražnika ter oviranje njega gibanja.

— Še nikdar ni naša zrakoplovna služba poznala takih ciljev! Ko so se naši piloti dvigali v skupinah ali sami, so se sestali z velikimi kolonami čet na pohodu, videli le vozove municije in takoj so napadli te cilje s strojnimi puškami iz nizke višine ali pa spustili na tla bombe.

Videli so s svojimi lastnimi očmi posledice njih ognja — vojake, ležeče na tleh ali pa na begu, konje ubite, mostove porušene, težke avtomobile v plamenih ali preobrnjene. Naši letalci so odhajali na delo v patrolah ali posameni. Vsporedili so svoje napore ali pa ne. Borili so se proti infanteriji ali artileriji prav tako kot proti svojim naravnim sovražnikom — sovražnim zrakoplovcem. Vojaske uspehi na bojnem polju in v ozadju sovražnih čet so bili veliki.

Dne 27. marca se je šestdeset bojnih aeroplanov — kombiniranih z dvajsetimi obstreljevalnimi aeroplani — spustilo na dvajset metrov na velike koncentracije nemških čet. Na večer 22. marca, ko so šli Nemci preko reke Ham, je sličen čin precej zavlekel napredovanje dveh nemških divizij, ki sta zaobrnila angleško armado.

V kritični uri, ki so je zabilo klin med našim levim krilom ter angleškim desnim, R so zavezniški avijatiki zopet zaprli to zev. Dan in noč so naši obstreljevalni aeroplani požigali sovražna skladišča ter železniške postaje. Daleč v ozadju sovražnika nismo bili nič manj aktivni.

V noči od 23. na 24. marca se je spustilo na tvornico amilina in sode v Ludwigshafen 5,000 kil. projektov in Fre scati polje v bližini Metzja jih je dobilo 6,000. Železniške postaje v Cambrai in St. Quentin se je izpostavilo sistematičnemu obstreljevanju. Zrakoplovno polje pri Champien, ki je bilo nekoč francosko, pozneje angleško in je sedaj nemško, se je tako dobro posulo, da so ga Nemci razočarani zapustili.

— Izpovedi vojnih jetnikov, zapiski, katere se je vzel tem in mrtvim, dokazujejo dejstvo, da so naši avijatiki povzročili velike izgube glede mož in materiala tekom teh gibanj, neglede na oviranje manevriranja ter izgubo časa za zopetno združenje od bomb in ognja strojnih pušk razpršenih oddelkov, katere izguba je znašala vsaj tri ali štiri ure in neglede na moralni učinek našega nepobitnega mojstrstva v zraku. Tega mojstrstva pa se nam ni dalo v roke. Ne bilo bi prilično, če bi ne pojasnili, da smo se borili zanj ter ga tako pridobili.

Tudi nemški aeroplani so bili delavni. V dneh 23. in 24. marca, ko so njih divizije dospele do Crozat kanala v bližini Noyon, so njih bojni aeroplani pokrivali njih levo krilo ter skušali pognati nas nazaj. V pokrajini Chauny, Coucy le Chateau in Anizy le Chateau dne 23. marca in v pokrajini Chanuy, Pessy in Golanecourt dne 24. marca so tvorili stalno zavesa patrolnih aeroplanov po osem do deset po številu. Težke obrambne postojanke na tleh so jih podpirale. Naši piloti so šli preko s silo in osem porušeni aeroplanov se je oficijelno konstatiralo.

Na drugi strani se nemške račne sile niso pojavile v bitki dne 25., 26. ali 27. marca.

Temu je bilo vzrok dejstvo, da so Nemci premikali svoje bojne polje, da so bili previdni in začuden, ko so videli pred seboj naše letalce. Par aeroplanov z dvema sedežema je delalo za njih črto. Naši letalci, katere se je včasih napadlo v zraku, so bili stalno izpostavljeni ognju od tal. Delali so tako nizko, da so nudili dobre cilje. Vračali so se vedno z znamenji boja. Nekateri so se vrnili s to luknjami v svojih krilih. Drugi so se vračali s polomljenimi krili in nadaljni so prišli varno za naše črte le s pomočjo kril, potem ko se jim je pokvaril stroj.

Ranjeni piloti so privredili nazaj svoje mrtve opazovalce. Nasprotno pa so bili nekateri opazovalci kojih piloti so bili ubiti, tako zavestnega duha, da s si priborili pot do kontrolnih aparatov ter spravili aeroplan na varno.

Nekateri stroji se niso vrnili. Čeprav pa so bile naše izgube obžalovanja vredne, so bile vendar majhne v primeri s službo, katero so nudili avijatiki. Če se vzame v poštev le razdejanje strojev, smo izgubili tekom te faze bitke po en aeroplan proti štirim nemškimi in vsaka naših izgub je predstavljala na stotine nemških žrtev, miče-nje zalog in druge taktične prednosti, ki so polučale izgubo.

Fronta se je pričela stabilizirati na črti med Montdidier in Novon od 28. marca do 1. aprila in ustanovilo se je nekaj, kar se je lahko imenovalo red. Zračna služba se je vrnila k svoji stari rutini s to razliko, da so imeli francoski piloti vsled velikanske industrijske delavnosti pozimi na razpolago stroje in zaloge, da lahko pričnejo z novimi taktikami.

Meseca aprila je človek lahko videl na nebu oblake bojnih aeroplanov, pod katerimi so bili zaposleni obstreljevalni oddelki. Na gotovih točkah je bilo opaziti koncentracije aeroplanov z enim sedežem, ki so zastavljale Nemcem cele sektorje. — Dne 16. maja smo imeli nagromadeno nad eno samo točko največje število aeroplanov, kar se jih je kedaj uporabilo pri eni operaciji, namreč — dvesto francoskih strojev pod enim poveljnikom, dokazujoč s tem sovražniku, da imamo v rokah supremacijo v zraku.

Naše delo enega leta je obrodilo sadove.

Od 21. marca naprej smo izvršili kar smo želeli — namreč zlomili nemški odpor, kjerkoli se je pojavil. Motili smo Nemce pri delu ter delali sami skoro neovirano. Vsled tega reče lahko človek popolnoma definitivno, da je naša zračna služba — premagala Nemce.

Nemški program za to spomlad je določal nič manj kot potrojiti število bojnih aeroplanov. Pri obstreljevanju so pokazali Nemci napor, kojega uspehi so nepobitni. Njih zimski pohodi so kazali silo; njih piloti so kazali junaštvo. Njih tipi bojnih aeroplanov niso v splošnem tako dobri kot naši, a nekateri njih se lahko merijo z našimi najboljšimi. Nemci so pripravljali svojo ofenzivo skozi mesece ter niso ničesar pustili v nemar.

Če se vzame v poštev njih objavljene načrte ter pri-

Francoski pribežniki iz izgubljenih vasi

FRENCH REFUGEES FROM THE LOST VILLAGES

zna, da je njih sila še danes precejšnja, je vendar razlika med njih upanji in dejstvi tako presenetljiva kot je primera med našimi upanji ter tem, kar smo dejanski dosegli.

Vzrok tega je industrijskega značaja. Nemčiji manjka bistvenega materiala, vlečnega lesa, gumija in olj. Njih risarji kažejo manj iznajdljivosti kot pa naši lastni in njih ročno delo je manj dovršeno. Nadalje smo jim zadali težke izgube. Požar nalik onemu v Friederichshafen, ki je bilo eksplozije čuti prav do St. Gallena, je — zmanjšal njih zaloge strojev, opreme in materiala. Končno smo jim prizadeli težke izgube glede pilotov.

Skozi dolgo časa smo vzdržali razmerje treh izstreljenih nemških aeroplanov proti enemu francoskemu. — Na nekem pohodu je dosegel Fonch razmerje 6 proti 0. V bojih pri Somme v dne 23. in 24. marca smo zaznamovali razmerje treh proti enemu.

Razne vesti iz stare domovine

Umrli so v Ljubljani: Zko ranjeno eo — prepeljali v bol. Uršula Jurkovič, posestnica, 62 nico. — Jera Mejač, posestnica, 60 let. — Izidor Kante, sin sluga, 4 leta. — Matilda Žagar, hči tovar. nad Igom je strašen požar uničil delavca, 3 leta. — Ana Pepelnak, 18 hiš. skupaj z gospodarskimi hči tapetniškega pomočnika, 18 poslopji. Zgorelo je vse gospodarsko. — Zora Bekš, hči kovinsko poslopje, hrana in semena. — stružca, 10 tednov. — Marijana Požar sta povzročila dva 4-letna Žagar, perica, hiralka, 72 elt. — otroka.

Na Kalu pri Št. Petru na Krasu je ustrelil gozdarski četa Jochinger, žena železniškega vaj Jernej Jankovič svojo ženo delovodja, 41 let. — Josip Kulje-nik, sirota, 15 let. — Miroslav Leopold Otruba, sin orožniškega stražmojstra. — Terezija Weber tobačna delavka v p. 40 let. — Ulrik Pavlica, posestnikov sin, 19 let. — Marjeta Povše, hčnica, 53 let. — (Slovenski Narod.)

V Zagrebu se je zaletel 6-letni Gustav First v Vlaški ulici pod tramvaj, ki ga je zdrobil pod koleši.

Isti dan se je nek vojak vozil s tramvajem na deski zunaj. Pri številki 27 na Hici je vojak udaril z glavo ob kandelaber, tako, da se je razbila svetilka. Vojak je padel z deske, a se je še vedno trdno držal in končno se mu je zopet posrečilo popeti se na tramvaj. Glavi ni bilo nič. Ta mora da izvira od onih bajevolnih trdih glav Podkapelskih.

Poročano je bilo o slučajni Ačko v vasi Osel na Pohorju na Stajerskem. Seda-se javlja naknadno, da se Ačko ni obesil, temveč da se je sam stal na razpolago sodnijskim obla-stim. Kählerja je zato tako ranil da obrani svojo hčerko pred gro-do usljivostjo in napadanjem tega nemškega gada.

Kmetaka hči Otlija Maher, doma iz Sel pri Žrelcu na Kranjskem, je bila po-vožena od vlaka na cesti iz Ce-lovca v Žrelce. Konji so se jej splašili ter zakrivali nesrečo. Te-

LISTNICA UREDNIŠTVA.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on July 2, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Tevton, nekje v Colo. — Nemci in Avstriji se splošno označuje-jo z imenom Tevton. Pri tem pa niso zapopadeni Slovenci in drugi Slovani, temveč samo Nemci, pa naj bodo potegnjeni iz Nemčije, ali pa iz Avstrije. Poročila objavljamo tako, kakor jih prejemanjamo; ako se glasi v poročilu Tevton, moramo to ime zapisati tudi mi, kajti drugače bi poročilo ponaredilo. Če so Italijani Avstrije našeskali in ako je 20 tisoč avstrijskih voja-kov utonilo v Piavi, ni naša kriv-da in poročil pač ne bomo zaradi Vas potvarjali. Slovenskih listov nam ne prinašajo iz stare domo-vine golobli, temveč prihajajo po pošti. Ako ne varujete, pridite in Vam jih pokažemo.

Imem svojo ženo, katera je bivala pred 6. meseci nekje v West Virginiji in potem en mesec ne-kje v Clevelandu, kjer ima svo svojo obleko. Ona je ušla z ne-kim tičkom, ki sliši na ime Frank Kenk. Jaz mislim, da je ni več med živimi. Prosim genj-rojake, če kdo kaj ve, da mi na-znans ali naj se pa sama javi, dobi \$500,00 nagrade. — Jacob Kosin, Sterling Hotel, N. W. Corner Sixth and Plum Streets, Cincinnati, Ohio. (2-3-7)

Genjene rojake v ruskem ujetništvu prosim, če kdo ve za moje-ga bratrance HERMANA IPA-VIC, doma iz Proske pri Trstu, kjer je bil učitelj Ciril in Metodove šole. Pred dvema le-toma mi je pisal, da se nahaja v ruskem ujetništvu in potem ni več glasu o njem. Prosim ga, da se mi oglasi. — Mary Kun-stelj, 6220 St. Clair Ave., Cleve-land, Ohio, U. S. of America. (2-5-7)

Phone Canal 4535
STERLING HOTEL
ALL FRONT ROOMS
Rates
50c, 75c and \$1.00
Hot and Cold Water in Every Room
N. W. Cor. 6th and Plum Streets
CINCINNATI, OHIO.
JACOB KOSIN, Proprietor.

Jetničarjev Martinek

Spisal Mihael Levstik.

Ni ga kmalu tako revnega deč, če nihče drugi ne, Martinek je ka, kakor je bil jetničarjev Martinek. Saj je bil blud in suh, da ga je bila skoraj sama kost in koža govarjal in da ga je učitelj ljubil in vrhu tega je imel revček le eno oko. Res je bilo to edino očesce, katere zavidljive součence. Ko ga mlo in jasno kot vedro nebo in je učitelj celo posadil na prvo me-Martinek je znal tako ljubko po-sto v šoli, tedaj je zavidljivcem gledati z njim. Toda ondi, kjer bi prikipela nevolja do vrha. To čast se imelo svetiti drugo oko, je bila in je posebno zavidal zdravnikov jamica vdrta in vedno pokrita z Milan, ki je imel imenitne, pre-velo trepalnice, izpod katere je mozne roditelji in pač ni vedel, pogosto spolnila svetla solza na bledo lice. Živo je čutil deček svoj nesrečo, zato je bil navadno tih in otožen. Oslepelo stran obra-za je nosil vedno nekako povešo-vo, kakor bi hotel ovirati, da bi vsak zapazil njegovo gorje.

A tudi drugače Martinku niso evetle ročice. Njegov oče, paznik v ječi okrajnega sodišča, je mor- al s pičlim zaslužkom preživeti celo kupico otrok. Zato so pri jet-ničarjevih rezali kruh prav zelo po malem in je bil glad v družini prav navaden gost.

Vseeno pa sta bila oče jetničar in njegova žena vesela svojih otrok. Lepo sta jih neila, kako so morajo vesti, da bodo ljubli Bogu in ljudem, in pridno sta jih posi- ljala v šolo. Pa Martinku se je zdelo, kakor da imata oče in mati druge otroke rajše kakor njega. Res je sicer, Martinek je dobil od staršev vsakokrat isto kakor nje- govih bratje in sestre, toda te so pogostoma ljubkovali in božali, Martinka pa je redkokdaj. Kadar so hoteli jetničarjevi obisk, je mor- al biti Martinek navadno v kuhin- ji, da gostje niso videli napol sle- pega otroka. Včasih so si jetnič- arjevi ob nedeljah in praznikih popoldne z otroci na izprehod, a Martinek je moral vselej ostati doma. Tudi njegovi bratje in se- stre so ga nekako odrivali ter se vedli tako, kakor bi jih bilo sam revnega brata.

Vse to je Martinka zabolelo v srce. Pogosto se je skril v kakšen kot in je na tihem jokal in jokal. Ali vendar je imel Martinek do- brega prijatelja, ki je čimveč dečka ljubil prav po očetovski. To je bil njegov učitelj. Ko je stopil deček v šolo, že je bil prijazen gospod pri njem in ga je rahlo po- božal. Pogostokrat mu je levico položil na glavo, privzdignil mu desno brado in ga z mehkim glasom vprašal: "Kako je, Mar- tinek?" Deček je na takšno vpra- šanje navadno molčal. Pač pa je uprl svoje nezno očesce v resno- mili obraz učiteljev in izpod za- prte trepalnice ugasenega očesca mu je prisvetila. Učitelj je umel ta nemi odgovor in je nesrečnega ter rahločutnega dečka ljubil se srečaje.

A učitelj je imel se drug vzrok, da je tako rad imel Martinka. Saj je bil ta izmed vseh učencev naj- krotkejši. Nikdar ga ni bilo treba karati zavoljo nespolodobnega ve- denja, nikdar ne žalil z neubogljivi- vostjo svojega učitelja. Pa kako pridno se je učil in kako lepo je vse znal! O čemurkoli so govorili v šoli, on je znal vse ponoviti, in

Potne noge

niso samo neprijetno razočaranje, ampak so tudi zelo škodljive zdrav- ju. Potenje dela namreč noge bo- leče, da človek težko hodi; poleg tega pa dela potenje nog tudi hud in zopern smrad. Čemu bi si torej ne pomagali v tej zadevi, ko imate zato lepo priliko in hitro odpomoci? Ku- pite si

Severa's Foot Powder

(Severov Prašek za noge). Umijte si noge vsako noč s gorko vodo, zjutraj si pa nadrgnite s tem praš- kom noge, podplah, petah in med prsti. Denite nekaj tega praš- ka tudi v čevlji in v nogavico. Ta prašek je najboljšo sredstvo za noge, če se vam potijo, če vas boli- jo, srbijo, če so otekline in utrujene. Ta prašek dela, da so noge, čevlji in nogavice suhe. Prodaja se v vseh lekarnah. Cena 25 centov.

W. F. SEVER & CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

maral zatočiti. Šele drag deček je na povelje izpovedal, kako in kaj se je bilo zgodilo.

"Sramuj se, Milan, to je brez- srčno!" pokara učitelj hudobnega. "Martinek, nič ne jokaj!" ga tolaži gospod Valenčič in mu gladi- lase. "Gospod učitelj mi je že več- krat pravil, da se pridno učim in lepo vedeš. Prosi doma starše, da smeš danes popoldne po šoli k me- ni priti. Hočem te odskodovati za prestano žalost. Vi pa, dragi otro- ci, ne žalite svojih revnejših tova- rišev in zvesto slušajte v šoli. Če boste pridni, vam hočem pripra- viti posebno veselje, ko pride škol- skega leta. Bog vas obvaruj! Priporočam se vam, gospod uči- telj!"

Istea popoldne je stal Marti- nek, revno, pa snažno opravljen, skrbno umit in počesan, v lepi so- bi gostiškega gradu pred gospo- dom Valenčičem in njegovo gospe. Nikoli še ni videl tako krasne so- bone! V silni zadregi je bil, da so se mu tresla kolena in je vrtel klo- buček med prsti. Kar trepetal mu je spooetka glas, ko je odgovor- jal na vprašanja. Toda gospod Valenčič mu je tako ljubko bežal lice, gospa pa ga je prijala za roko in ga pritegnila k sebi na mehke naslonjale, da je kmalu iz- gubil bojazen in povedal vse, kar sta gospod in gospa hotela vedeti od njega. Krotko in spoštljivo ve- denje ter razumno govorjenje ne- srečnega dečka jima je jako uga- lalo. Obdarovala sta ga z lepimi povestnimi knjigami, kosom po- gačice in mrzlo pečenko ter mu za- manila, da mu bo takoj umeril krojač novo obleko, katero dobi od njiju v dar.

Ves srečen poljubi Martinek blagima dobrotnikoma roko, se v- ljudojno poslovil ter steče proti do- mu, da bi brž naznanil staršem, kakšna sreča ga je doletela.

Kmalu po teh dogodkih umre nenadoma jetničar. Martinkov oče. Bridki časi so napočili sedaj za zapuščenega širote. Večje otroke je mati vrnila tuintam v službo, a pri sebi je obdržala najmlajša dva in pa Martinka, ker reveža nihče ni maral sprejeti. Poiskala si je bila pod drugo streho malo sobo za stanovanje ter si je pri-

Kmalu po teh dogodkih umre nenadoma jetničar. Martinkov oče. Bridki časi so napočili sedaj za zapuščenega širote. Večje otroke je mati vrnila tuintam v službo, a pri sebi je obdržala najmlajša dva in pa Martinka, ker reveža nihče ni maral sprejeti. Poiskala si je bila pod drugo streho malo sobo za stanovanje ter si je pri-

Kmalu po teh dogodkih umre nenadoma jetničar. Martinkov oče. Bridki časi so napočili sedaj za zapuščenega širote. Večje otroke je mati vrnila tuintam v službo, a pri sebi je obdržala najmlajša dva in pa Martinka, ker reveža nihče ni maral sprejeti. Poiskala si je bila pod drugo streho malo sobo za stanovanje ter si je pri-

Usoda Srbije

KAR SE JE ZGODELO V FRANCIJI PRED NAŠIMI LASTNIMI VRATMI, NI NIČ V PRIMERU S TEM, KAR SE JE ZGODILO V TEJ JUNAŠKI MALI SRBIJI OTOKU SREDI DIVJIH NA-RODOV.

Piše Pierre Loti.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on July 2, 1918, as required by the Act of October 3, 1917.

(Pierre Loti je slaven francoski pisatelj ter po- poklicu mornariški čast- nik. Loti je njegovo pi- sateljsko ime. Pisal je šte- vilen potopise, med kate- rimi je najbolj znan "Je- ruzalem".)

(Pierre Loti is a famos French writer and a naval officer by profes- sion. Loti is his pen-name. He wrote many travel stories. The most know is "Jerusalem".)

Pariz, Francija. — Pri nas do- ma, — ali si shikajo oni za črti- mi, ki nasprotujejo našim malen- kostnim omejitvam, ki se pritožar- jejo nad pomanjkanjem peciva ali drago ceno eigar, v svojem duhu, kaj se je zgodilo v teh širih letih v naših pregaženih ozemljih, na- hajajočih se pod škornjem barba- rov?

Ali pustijo svoje misli počivati tako zelo kot bi morali na teh ve- linkanskih pasovih uničenih na- rodov, mraza, lakote in ubogih ljudi v njih smrtnih krečih brez pomoči? Jaga tega ne vrljamem. Ne. Njih srca bi postala še veliko bolj velikodušna, njih duše še bolj odločne in v večji revolvi, če bi jih mogli za trenutke vzeti med raz- valine naših severnih provinc, ali province Belgije, brez oziroma kje ali na kaka druga mesta, kjer je zve- rina iz Berlina na delu, veliki krv- nik vseh plemenitih poraženih na- rodov.

ČETRTINA NARODA JE PO-GINILA.

In dejanski, kar se je zgodilo v naši Franciji ali pri naših vratih, ni nič, prav nič v primeru s tem, kar se je zgodilo v tej majhni, ju- naški Srbiji, ki leži na nekem otoku sredi divjih narodov.

Belgija in naše opustošene pro- vince imajo še vedno nekaj virov v svojih lastnih mejah ter jim pri- hajajo na pomoč, kolikor je mo- goče. Naši občudovanja vredni, ameriški prijatelji.

Srbija, obdana od vseh strani, nima ničesar ter ne dobi ničesar od nikogar. Mi moremo ko- naj najti priče njenega mučeni- štva, ki bi vsaj mogle vzbuditi o- gorčenje sveta proti svojim krv- nikom. Naj se torej izve, da je več kot četrtina prebivalstva že podlegla lakoti, mrazu ter divjim okrutostim vsake vrste.

zadevala, preživeti sebe in otroke s pičlo pokojnino, katero je do- bivala za možem. Zelo se je mora- la bojevati s stisko in revščino in trda bi ji bila predla, ko bi ne bila imela dobrega gospoda na Gorici. Tukaj je večkrat dobivala rečna vdeva podporo v živu in tudi v denarju. Gospod in gospa na Go- ricu sta bila prava dobrotnika re- vežem daleč na okoli. Svojih otrok nista imela, zato sta tem lažje in tudi rada pomagala siromakom, ki so bili podpore zares vredni.

Martinek je napredoval v šoli vedno jako dobro. Vsi součenci so mu postali časom prijani, edino zdravnikov Milan ne. Kadar koli je bil Martinek v šoli pohvaljen, vselej se je togotil zavidljivi Mi- lan, vselej se ga je iz šole grde- lotil: "Kaj le boš, saj imaš komaj eno oko!"

Šolsko leto se je bližalo koncu. Nekega dne, ko je prišel župnik, blag in ljubezniv starček, v šolo učiti krščanski nauk, sta se z uči- teljem pogovarjala dalje časa ka- kor navadno. Med živahnim raz- govorom sta večkrat pogledovala na Martinka, zatorej so otroci u- gibali, da se gospoda gotovo me- nita o njem.

Res je bilo tako. Župnik in uči- telj sta ugibala, da bi bilo pač do- bro, poslati nadarjenega in krot- kega dečka v višje šole. Sami kje dobihi podpore? Mati sama nima živeti o čem, drugih, premožnih sorodnikov pa revež nima. Skle- nila sta, da bosta sama vsak nekaj zbravala, za drugo pa bosta na- posilila gospoda Valenčiča v gradu na Gorici.

(Konec prihodnjič.)

Naj se torej izve, da pogine iz- med 180.000 srbskih jetnikov, med katerimi je 20.000 žensk in 3000 otrok, ki so nastanjeni na nek- otih v nečistih koncentracijskih ta- borih Avstrije, Nemčije in Bol- garske ter podvrženi brutalno- stim od jutra do večera, brez kru- ha in skoro brez obleke, vsaki dan na stotine v neizmernih agonijah, ki ne vzbudijo sočutja nobenega.

NESKONČNA MORA.

V resnici si človek misli, da se nahaja v halucinacijah zlih sanj ko čita taka poročila, — oficijel- na poročila, podpisana in potrje- na, številna in različna v obliki, a v soglasju glede ene stvari, — glede postopanja z jetniki od stra- ni roparskih narodov.

Oni prihajajo s krvavečimi gla- vami vsled udarcev s kopiti pušk, katere so jim zadali, da povspe- šijo njih korakanje, kadar niso več mogli hoditi. Nato pa jih in- ternirajo v mrtvašnicah, ki čaka- jo in so pripravljene nanje.

MRTVAŠNICE.

V teh mrtvašnicah jih čaka dolga muka. Dajejo jim ničvred- no hrano, katero bi zavrgli psi, ravno toliko, da ne bi umrli pre- hitro. Na trdo delo silijo tudi naj- bolj bolne in ti ga skušajo izvr- šiti pod udarci. Dajejo jim nič- vredne čunje, ki jih ne morejo u- braniti najstrožjega mraza. Teles- no jih kaznujejo tako, kot si ne more predstavljati domišljija no- benega Francoza.

Leta 1916, ko je prišel prevla- dovati legar v enem teh obžalo- vanja vrednih taborišč, so odredili, naj se posameznice koč zapre, me- sto bi muno prinesli pomoč. Ko pa so pozneje sklenili, koč od- preti, so našli devet tisoč mrtvih trupel, nagromadenih navkruz. Nato in v namenu, da pokrijejo zločin, so vrgli trupla v večjih kupih v skupno globoko jamo. Nad trupli so tla izravnavali ter zgradili majhno pravoslavno ka- pelico, ki je nosila napis, hinav- sko in nesramno laž, kot je vse, kar prihaja z nemške strani:

— Srbski vojaki, ki so umrli vsled svojih ran, katere so dobili v avstro-srbski vojni, provocirali od Srbije.

DARUJTE, DA REŠITE NAROD.

Danes se nahaja tam beda na svojem višku in umrljivost kot posledica bede postaja tako straš- na, da je videti, da je celo pleme na poti k iztrebljenju. Srbski Rde- či križ razpošilja pretresljive piz- zive, da želim prispevati kolikor je v moji moči k razširjenju cir- kulacije tega poziva.

Žalibog! Rdeči križ je prisiljen v teh nesrečnih dneh naprositi vsakega, sprejeti od vsakega, oble- ke, perilo, čevlje za živila in o- troke, celo ponošene, živila, kon- serve in posteljno odejo.

Darujte, darujte, da rešite o- stanke tega junaškega malega na- roda, ki je postal sedaj brat vsa- kega.

Darujte, darujte, ker ne gre za to, koliko darujete, temveč kako hitro, kajti lačni, ohromeli vsled lakote in umirajoči čakajo na va- šo pomoč.

Zanimivi poskusi

Belo karto brez barve izpremeni- ti v črno.

Vzemi nekoliko solitarne kisi- ne in jo pomešaj z enakim delom vode; to mešanico nalij na živo srebro in jo pusti na srebru le- žati nekaj dni. Na ta način dobiš simpatetično tinto, s katero po- maži karto in posuši poslednjo. Videti bo lepo bela. Ako pa rečeš komu, naj jo da na toplo peč, po- stalo bo celo črna.

V prt ovito jabolko razrezati. Vzemi prav krhko jabolko in je rahlo pokrij s prtom. Položi vse na mizo. Ako vdarš z nožem po jabolku, bodeš jo precepil, a pri bode ostal cel.

Lahko vzameta tudi papir, ka- terega pa moraš oviti okrog no- lice.

Zapadna Slovanska Zveza

USTANOVLJENA

INKORPORIRANA

5. JULIJA 1908

27. OKTOBRA 1908

WESTERN SLAVONIC ASSOCIATION
Glavni sedež: Denver, Colorado.

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: JOSEPH PRIJATEL, 5232 Wash. Street, Denver, Colorado.
Podpredsednik: ANTON VODIŠEK, 424 Park Street, Pueblo, Colorado.
I. tajnik: FRANK SKRABEC, R. F. D., Box 17, Stock Yard Station, Denver, Colorado.
II. tajnik obnem zapisnikar: J. CANJAR, 4422 Grant St., Denver, Colo.
Blagajnik: JOE VIDECH, 4485 Logan Street, Denver, Colo.
Zaupnik: JOHN PREDOVIC, 4837 Washington St., Denver, Colo.

NADZORNI ODBOR:

1. nadzornik: JOHN GERM, 316 Palm Street, Pueblo, Colorado.
2. nadzornik: FRANK HENIGSMAN, 1230 Berwind Ave., Pueblo, Colo.
3. nadzornik: MIHALJ KAPSCH, 508 N. Spruce, Colo. Springs.

POROTNI ODBOR:

1. porotnik: PETER MEDOSH, Route 8, Box 166, Pittsburgh, Kansas.
2. porotnik: JOHN BOČVAR, 514 West Chestnut St., Leadville, Colo.
3. porotnik: JOHN JAKŠA, Box 272, Louisville, Colorado.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. R. S. BURET, 4487 Washington St., Denver, Colo.

URADNO GLASILO:

GLAS NARODA, 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Vse denarne nakaznice in vse uradne stvari se pošiljajo na gl. taj- nika, pritožbe na predsednika gl. nadzornega odbora, prepirne zadeve pa na predsednika glavnega porotnega odbora.

IMENIK URADNIKOV KRAJEVNIH DRUŠTEV SPADAJOČIH K ZAPADNI SLOVANSKI ZVEZI V DENVER, COLO.

Društvo sv. Martina, št. 1 v Denver, Colo. — Predsednik: John Cesar; taj- nik: George Pavlovich, 4717 Grant St.; blagajnik: John Predovich. — Se- ja se vrši vsakega 15. tega v Sv. Jaka- ba dvoran na Logan St. — Vsi v Den- ver, Colo.

Društvo Slovan št. 3 v Pueblo, Colo. — Predsednik: Anton Kočevar. — Taj- nik: John GERM, 316 Palm St. — Blagajnik: John Kotzman.

Društvo Zapadni Junaki št. 4 v Mid- valle, Utah. — Predsednik: Frank Ka- stelic; tajnik: Frank Mishmash, box 211; blagajnik: Ignac Mishmash. Se- ja se vrši vsakega 16. v mesecu. Vsi v Midvalle, Utah.

Društvo Planinski Bratje, št. 5 v Leadville, Colo. — Predsednik: Adolf Anzič; tajnik: John Hočvar, 507 W. 2nd St.; blagajnik: Frank Zaitz. Se- ja se vrši vsakega 11. v lastni dvorani na 527 Elm St. v Leadville, Colo.

Društvo Zvon št. 6 v Colo Springs, Colo. — Predsednik: Joe Kapsch; taj- nik: Michael Kapsch, 508 N. Spruce St.; blagajnik: Frank Klum. — Se- ja se vrši vsakega 12. v mesecu v Sloven- skem domu v Colo Springs, Colo.

Društvo Sv. Rožn. Venca, št. 7 v Denver, Colo. — Predsednik: Mary Prijatelj; tajnika: Mary Staresčič, 5476 Logan St.; blagajnika: Frančiška Baudek. — Se- ja se vrši vsako drugo nedeljo v mesecu v dvorani sv. Jaka- ba na Logan St. — Vsi v Denver, Colo.

Društvo Biser, št. 8 v Mulberry, Kans. — Predsednik: Peter Medosh; tajnik: John Crepinsek, RFD 2, box 29; blagajnik: John Crepinsek. — Se- ja se vrši vsakega 16. v mesecu. — Vsi v Mulberry, Kans.

Društvo Napredni Slovenci, št. 9 v Canon City, Colo. — Predsednik: An- ton Dremelj; tajnik: Frank Kočan, Prospect Heights; blagajnik: Frank Koncilija. — Se- ja se vrši vsakega 16. v mesecu. — Vsi v Canon City, Colo.

Društvo Slovenski Bratje, št. 10 v Victor, Colo. — Predsednik: Peter Ge- shel; tajnik: Josip Mehle, box 622; blagajnik: Josip Mehle. — Se- ja se vrši vsakega 15. v mesecu. — Vsi v Victor, Colo.

Društvo Sv. Janez Nepomuk, št. 11 v Rockvale, Colo. — Predsednik: Joe Blatinik; tajnik: Alois Slimec, box 225; blagajnik: Josip Putrya. — Se- ja se vrši vsakega 11. v mesecu. — Vsi v Rock- vale, Colo.

Društvo Zgodnja Danica, št. 12 v Clear Creek, Utah. — Predsednik: L. Mihelich; tajnik: Ant. Sever, box 13; blagajnik: Andrej Fijačko. — Se- ja se vrši vsakega 15. v mesecu. — Vsi v Clear Creek, Utah.

Cenjeni krajevni tajniki so prošni, da sporoče vse spremembe pri društvu ali glavnemu tajniku Zveze ali pa naravnost na uredništvo Glas Naroda, da se zamore imenik uradnikov pravčasno popraviti.

znega rezila. Ako režeš krhko ja- bolko, bode se dalo lepo preceza- ti, papir pa bode ostal nepoško- dovan.

Iz smetane se ne da narediti su- rovo maslo.

Ako vržeš v smetano kosček sladkorja, znaš smetano umetati, kakor dolgo hočeš, a nikdar ne bodeš naredil iz nje surovega masla.

Palico na dveh kozarcih prelo- miti.

Vzemi palico iz suhega lesa in postavi na dva stola, ki stojita v primerni daljavi drug od druge- ga, po en kozarec. Na kozarca po- loži palico. Nato vzemi drugo pa- lico in udari z njo s prav kre- kim in naglim udarcem na vodo- ravno ležeco. Ta se bode prelo- mila in padla na tla, kozarca pa bode ostala cela. Udariti mo- raš seveda ravno na sredino pa- lice.

Z vodo streljati iz ključa.

Vzemi likaj, ki ima prav tenko cev. Nastavi ga na steklenico z oz- kim vratom in jo prav dobro za- maši, da ne bode mogel zrak iz steklenice uhajati. Ako naliješ v likaj vode, ne bode teka v steklenico.

Elektrika brez stroja.

Postavi štiri močne pivne ko- zarec na tla in nanje desko. Ako stopi kdo nanjo in ga tepeš nekaj časa s kakšno kožuhovalno ali z li- sičjim repom po hrbtni, izvleke- mu bodeš s sključenim prsto- prav lahko iskro iz nosu. Seveda se ta najbolje vidi v temi.

15 IZVRSTNIH ZDRAVLNIH RASTLIN VSEBUJE TAJNA FORMULA

Senzacijonelni uspehi Father Mollingerjevega glasovitnega čaja so priznani od odjemalcev radi čudovitih sestav, ki so označene v njegovem mojstrskem receptu:

NA TISOČE ZAHVALNIH PISEM SO POSLALI ONI - KI STALNO RABIJO ČAJ

Father Mollinger-jeva slava, kot du- hovna zdravnika je slovela od Maine do Californije. On je bil eden prvih misijonarjev v pittsburski škofiji in kakor hitro so izvedeli, da se je učil medelce v vodilnih zdravniških zav- dih starega sveta, so seveda župla- ni hodili trumo- na po svete. Sko- ro vsača oseba nad 40 let stara je priznala čelo- vit uspeh. Čas- piši so odstopili cele stopce fne- nom in naslovom zadovoljnih ljudi.

Father Mollinger-ja je obiskalo nad 2000 tpeh. Napisal je 80.000 recep- tov. Imel je bil 20 ali več takozva- nih mojstrskih receptov za posebno pomoč, kakor pri revmatizmu, senen- ni, nadhl, ženskih boleznih, pljučnih težavah, nečisti krvi, katarju v glavi ali želodcu, bolečinah v ledenic, nervini, želodčnem kamnu, božjasti, turom itd. Ti posebni recepti so v rabi- se danes med narodom, in uspehi, ka- tere napravijo, so znak čudovite zdrav- niške znanosti Father Mollingerjeve.

Father Mollinger je vselej priporo- čal svoj glasoviti rastlinski čaj. On je vercel v brinov zmes za ledice, drisljivo za jetra, sladkovec in bo- diec slak za kri, grško seno, encijano- ve korenine in druge korenine, listje skorje, čevlje, rastline in jagode. Vsa- kosamec del sistema zadobi takoj olajšavo, ker se z njim odstrani stru- pe, ki se nabirajo, naravna sestava odzvi- ri in okrepi notranje organe. Ako hoče- te zadobiti prejšnjo moč, sprejmite priporočilo več tisoč onih, ki rabijo redno to izvrstno zdravilo. Ti ga ra- bijo dvakrat na teden. Je popolnoma

MOLLINGER MEDICINE CO.

21 Mollinger Building.

1211 E. Park Way, N. S., Pittsburgh,

Pa.

Sivčevi spomini

Humoristična črtica.

(Kontec.)

Napoved je prišla vrsta tudi na me. Moj baron me je pogladil po vratu, a spoznal sem, da je silno razburjen, ker mu je roka silno drgetala. "Konjiček", rekel mi je tiho, "drži se dobro in ne uganjaj nič kozlov!" Kaj mi je pravzaprav hotel reči z zadnjimi besedami, nisem umel; le za silo sem si jih tolmачil pravilno. Mislim, sem si pa: "Baronec, jaz se bom že držal, a glej le na sebe, da ne boš ti uganjal kozlov, ker si tako razburjen!"

Nisem se motil. Že takoj v začetku sem pustil vse druge konje, zadaj in dirjal sem, da je ljudstvo navdušeno klicalo: "Prav, prav!" Blizal sem se cilju. Nakrat začutil, kako postane vozček lažji in kako se zapraši nekaj ob tla. Ko se nekoliko ozrem, vidim barona, ko je ravno svoje dolge in kakor po zemlji raztresene ude vlačil k sebi in se pripravljaj, da se zopet izpremeni v svojo prvotno pokončno obliko in ne oponaša več plačevca četveronožca. Takoj potem sem bil na cilju, kjer me je s krepko roko prijel neki gospod.

Okoli mojega barona se je bila po končani dirki zbrala kopa pomilujočih gospodov. Iz njihovih besed sem posnel, da ni baron dobil visokega prvega darila, ker ni bil postal prerojen nezvest, ampak neko drugo malo darilo. Ko si ga je gospoda dobro ogledala od pete do vrha in se prepričala, da ima še vse kosti cele, katere je prinesel s seboj na svet, potolažila ga je do drugega dne, ko bo zopet vršila dirka in mu bo gotovo sreča milejša, kakor mu je bila danes. Baron se je grenko smehljaj in dejal: "Nima pomenu, nima nikakšnega pomena! Sinola je sinola!" Pa po tisti se mu je poznalo, da mu gredo besede sicer iz grla, a mu ne pridejo iz srca.

Vrnila sva se domov v hotel in tega dni ni bilo pri vodnjaku niti. Vredno je prišel kolo po vodi in napoved sem si namislil, da čeprav se v tako veliki gostinji porabi v kuhinji mnogo vode, vendar jo morajo danes rabiti še drugod. Gotovo so jo nosili tudi mojemu baronu, da si je hladil svoje pobite ude.

Druga dne pa je imel srečo. Dovolilo se mu je, da je smel pri dveh dirkah dirkati z menoj; obojekrat sva si z lahkoto priborila prvo darilo. Darila sta morali biti visoki, ker se je govorilo nekaj o tisočih in ker je bil moj gospod tako dobre volje. Mene pa je vse obendovalo in kapev je bilo toliko, da se ji baron skoraj ni mogel ubraniti. Imel je mir šele potem, ko je odločno povedal, da me ne proda za nobeno ceno.

Časi, katere sem preživel pri baronu, so bili zame najlepši ter najveseljši. Leto za letom sva hodila v daljnja mesta na dirke, in kakor mi je prišlo do ušes, pridikal sem svojemu gospodu prav lepo premoženje. Takrat sem bil na vrhuncu svojega konjskega ponosa in svoje konjske slave. Godilo se mi je dobro, ljudje so me občudovali, blapi pa so skoraj nekako splošljivo ravnali z menoj. Seveda sem imel tudi svoje muhe in ničim sem marsikaj nerodnega, povzročil sem marsikakšno škodo; pa takrat se mi je veliko odpustilo, kakor poznej nikdar več.

Čeprav pa sem baronu pridikal, kakor je trdil ljudski glas, lepo premoženje, vendar mi ni bil več hvaležen, ko so me začele zapuščati noge in sem dobil nekoliko težko sapo. Spoznal je, da ne bom več za dirke, da sem se že izrabil.

Baron me je torej prodal dalje. Zdalj pač so se začeli zame slabi časi. Težavno delo, dolga vožnja, slabo ravnanje, pičila krma in ne zdravi hlevi so me spravili skoraj na nič.

Le enkrat se mi je še malo nasmejljal sreča, toda žal, da se mi je umaknila veliko prerano. Kupil me je namreč star gospod, dobro srčen starček, za celik šestdeset kron. Rabil me je za ježo, in ker sem bil prišel že v pamietna leta, nisem mu delal nikakšne zgage in imel me je rad. Pri njem sem si zopet nekoliko opomogel, tako da nisem več svojih reber nosil po svetu na prodaj. Pa prejšnji nisem bil več. Zadovoljen sem bil, sem smel mirno in počasno tati po cesti, in če so drugi mlajši konji drčali nazaj mimo mene ali me celo pomilovalno gledali, ni me žalilo. Tolajši sem se, da pride

tudi njim doba starih let in da bo do tudi oni enkrat bolj lažji kakor hodili po cesti.

Moj star gospod je bil dober mož. Tako dobrega človeka še nisem videl ne prej, in ne pozneje. Rad je govoril z menoj, gladi me, dajal mi krme ali sladkorja, gonil me sam napajal ali pa past okoli hleve in mi ustrezal, kjer je le mogel. Imel pa je vendar neko napačo, katere mi je bila zelo nadležna. Mislim, da je bila včasih nadležna tudi njemu, pa prav gotovo ne vem. Kakšna pa je bila ta napača? Izmed vseh oseb Svetega Pisma stare zaveze dopadla se mu je namreč najbolj oče Noe. Njega je najbolj hvalil in čislal, toda čemu? Ker je bil Noe prvi, ki je vsadil vinso tito in učil ljudi, kako se mora z njo ravnati, da se dobi od nje tisti mokri blagoslov, kateri se je vodnjaku navadno ne takrat, kadar me je lastnorodno gugal napajal; svoje večno ženo pa je gasil le tam, kjer ga je vabilo znamenje poleg hišnih vrat.

Kadar je šel v hivo, privezal me je k kakšnemu drevesu ali k plotu, dal mi je nasipati ovsu ali pa predložiti vino in takrat mi je bilo še dobro. V hlevu stali ali na svežem zraku mi je bilo vseno. Pozimi, kadar je bil mráz, me pa gospod itak ni pustil zunaj, ampak je vsledkal gledal, da sem prišel v kakšen hlev. In to je bila njegova slaba stran. Toda slaba mi je predla, kadar se je vina bil nasikal že dovolj — sam je mislil, da ga ima že dovolj, a drugi ljudje so bili nasprotno nuneja in tem sem se pridružil vsledkar tudi jaz, da ga ima že preveč — in se je pripravljaj, da me zajaše in se napoti proti domu. Gugal se je okrog mene, da je bilo jo! Pri opravi je prijel vse narobe in če sem tudi stal kakor vzidan, dozeval se mu je vendar, da sem nemiren. Poniknati so mu morali vsledkar drugi na mene. Oh, in kakšno je bilo to vzdigovanje! Zdalj so mi prišli kabi rebra kvišku, zdalj jih je vlekel moj gospodar zopet dol; zdalj so ga imeli že srečno na mojem hrbtu, a že v istem trenutku jim je hotel zdigniti na nasprotno stran; zdalj je imel eno nogo srečno v stopalu, a takoj že drugo iz stopala. Čudno se mi je zdelo, da so imeli ljudje toliko potrpljenja z nerodnim situacijo. Bržčas so gledali le na njegovo donarstvo, ki je rada čajala od sebe, in tako so prezirali nadležnosti in sitarije njenega lastnika. Kadar jim je prišel enkrat v svoje senteritje se gibajoče ravnotežje in se je z nogama dovolj močno upiral v stopala, z eno roko držal uzo, z drugo pa se oprljal na prednji rob sedla, sem začel počasno korakati naprej. Nekaj časa so ljudje še gledali za nama, potem so se slineje in zabavljaje vrnili k svojim opravkom.

Povprečno računano je moj gospod na potu proti domu le malo kdaj zdrčal ali padel z mene. Včasih je bil res zapraši kakor vreča zira v cestni prah, in če mu ni naključno pomagal v sedlo, peljal me je za uzo domov; le redko kdaj se mu je posrečilo priti samemu na mene. Takrat sem takoj vedel, da se mu je ali razpršila pijanost, ali je bilo pošteno vino premalo močno, ali pa se ga je bil tičnikar premalo nasikal. Navduje pa se je srečno prigrizal domov. Ravno to gnanje pa je bilo zame grozno. Navdajalo me je z nekim posebnim in neprijetnim čutom, ki se ne dá popisati. Premnogokrat bi ga bil najrajši otresel raz sebe, pa bal sem se možganih posledic. Starost in izkušnja sta me naredili krotkega.

Bilo je nekoč v hudi zimi. Nebo je bilo predobrotljivo in je na zemljo nasipalo toliko snega, da rad? je bilo za lepo mero v preobilici. Dolgo je trajalo, predno so se naredile gazi, a bile so tako ozke, da ni bilo prijetno stopicati po njih. Mojega gospoda je gugal nujen opravek od doma. Ni sicer šel rad, a je moral. Pot se bila čez uro dolga, kadar je bilo lepo vreme; tokrat sva potrebovala majnanj že enkrat toliko. Premalo potepani sneg se je vedno vdiral pod mojimi ostrokovanimi kopitom in silno sem bil utrujen, ko sem vendar enkrat dospel do daljnega cilja. Po dovršenem opravku se po davu z gospodom zopet na pot.

Išče se

50 izvežanih premogarjev, 8-urno delo podnevi. Staro vpeljano podjetje, ki se je pričelo 1905. Dovolj premoga za 20 let. Izvrsne delavske in življenske razmere. Premog je 9 čevljev visok. Se ne lomi in ni sleta. Dobri delavci zaslužijo od \$5 do \$10 na dan. Moderne hiše s štirimi sobami z vrtovi. Stanarina \$7 na mesec, vključno električno luč. Dobre šole in pripravne cerkve. V rovu se rabijo električne svetilke. Kraj: na pol poti med Uniontown in Brownsville, Pa. Vzemite poulično železnico iz Uniontowna, ali Brownsville do Fairbanks in avtomobil do Seagrigh Mine; vožnja traja pet minut. Ako sami ne morete priti, pišite po informacije, ki se vam bodo dale v vašem jeziku. Naslov: Taylor Coal & Coke Co., Uniontown, Pa.

kakšni četrtri uri dospela do neke brega, zatorej nisem spoznal strekme, v katero je gospoda vlekla neka tajna in nevidna moč, kateri se ni mogel ustavljati. Stopil je raz mene, odvedel me v hlev, sam pa je krenil v hivo. Tukaj je pil dalje časa. Predno je imel dovolj, nastopil je že mrak in zdalj se je sele spomnil, da ne sedi doma, ampak v krcini. Takoj pošlje krcinarja po mene in z izdatno tujo pomočjo se spravi v sedlo. Sicer so ga ljudje nagovarjali, naj ne gre v takšnem času in pri takšnem vremenu na pot, ponujali so mu posteljo, a bilo je zastoj. Grozno ga je imel pod klobukom. Gugal se je, kakor bi veter pilhal zaporedana od vseh štirih strani. Ne vem, ali je imel šalo ali resnico, ko je zahteval, naj mu radi varnosti zvežejo noge pod mojimi trebutom. Napovedal sva črnila. Kmalu je nastala trda tema; in le malo sem videl pred svojim gobom. Zdelo se mi je, kakor bi spod dremljal. Bal se sicer nisem, da bi se mu znalo kaj pripetiti, ako bi se v spanju poglaval raz me, ker je bil sneg mehek in glavok ter je bil drugače tudi s trde ceste moj gospod v dobrem razmerju, pa bal sem se, da bi se v slučaju premehkega padca ne zbudil in bi znal jaz poleg njega bogve kako dolgo čakati.

No, to se sicer ni zgodilo, a doživela sva nekaj drugega, kar bi bilo v nesrečnem slučaju znalo ugodno biti za naša. Na nekem mestu je držala cesta ob strmim robu. Pri svojem dremanju in kina nju začne me moj gospod za uzo vleči na stran, kakor bi se mu zdelo, da bi naj po otroci navdaj držala nekoliko po strmini klanen navzdol. Ker se mi pa ni zazdelo, da takšnega otročjega početja, stopal sem mirno naprej. Pa gozla smrt in je pobrala gospoda na mesto mene. Par dni sem se ostal pri hiši, potem pa so s staro ropotino prodali tudi mene. No, več kaj hoče in skočil sem na stran, sem bil vreden, kakor šestdeset kron, pa to dejstvo me sploh nič ni tolažilo pri bridki izgubi.

Nikdar se nisem šel od katere hiše tako težko, kakor takrat. Mučilo so me temne slutnje, katere so se potem res izpolnile. Pa tudi moja zdrava konjska pamet mi je prerokovala, da nimam na stare dni pričakovati nič dobrega. Oslabele bodo ne le moči, ampak pridružile se bodo še druge nadležnosti, katere so neizogibne posledice vsake starosti.

Potem pa gospodarji! Dober gospodar nikdar ne kupi malocene konja; kateri pa ga kupi, ta je navadno reven ali pa ima za namenjeno -gospodarstvo in tak gleda vsledkar, da kolikor mogoče izkorišča svojega kljuseta. Slaba in pičila krma, zanemarjeni hlevi in slabo ravnanje spravita konja, ki je enkrat šel že za šestdeset kron iz hleva, kmalu tako daleč, da je tisti papir za deset kron krajaj več vreden, kakor cel živ konj. Saj sem bil videl že mnogo takšnih konj. Glava odebeli in se povese, vrat se usušil kakor trta, telo obnemore in rebra stopijo tako na dan, da jih marsikateri vozniški pokrije z odejo, kadar pelja skozi mesto ali večji trg. Kakor bi s tem kaj pomagal ubogemu četveronožnemu siromaku!

Spomin me je toliko zapuščal, da se ne vem spominjati vseh gospodarjev, katere sem imel za tem, ko sem odšel iz hleva tistega gospoda, ki je "znal po strehi jahati". Menjal sem jih prav pogosto in sem jih v nekaterem letu imel toliko, da jih je bilo veliko več, kakor ima leto letnih časov. Mraz me pretrese, če se spominjam teh gospodarjev in teh časov. Kaj storim desetratno smrt, nego bi živel še eno leto v tako mučnih razmerah. Prišel sem ob grivo, ob eno oko...

Starček sivec je prekanil svoje spomine iz važnega vroka, ker je bil namreč — žepal. Napeljen želedec je vplival tako blagodejno in zazibal ubogo stvar v najslajše sanje, katere sploh more konj imeti.

Zdalj sva vedela oba, kje sva. Takšna smola! Kako bi se bila lahko streha ali morda cela kočna podla pod najino težo in nas vse pokopala. Ker je bila le malo po- na utrjeno in izmučeno telo, danšnje, katere sploh more konj imeti.

Novice iz Clevelanda.

Kršeni so bili v nedeljo 16. junija v cerkvi sv. Vida: Ernest Novak, John Mlakar, Edgar Kolene, Mary Rotar, Ivana Vidmar in Maro Ladiha.

Smrt je kosila drugod te dni. Tudi bolnikov ni v tolikem številu kakor pred nekaj tedni. Prijetno vreme zadnjih dni vsem dobro prija.

Nego je poškodovano v tovarni Ivanu Judež, ki stanuje na 3339 St. Clair Ave.

V tovarni je pobilo v nogo rojaka Antona Strus, 3248 Hamilton Ave.

Pri delu je poškodovano nogo Franku Bajt iz Euclida.

John Volinč, 663 E. 160. St., je imel več znanja do svojega kovečka kakor pa do clevelandskih bank in je hranil ves denar v kovečku. Te dni pa mu je neznan znikovec pobral ves prihranek \$515 in njegovemu bratu je izginilo ob istem času \$10 ter nekemu drugemu sestanovcu \$2.

John Hill, 3745 Carnegie Ave., se je 19. junija zbudil ob 2. uri zjutraj ob šumu, kakor bi zrakoplov priletel v sobo. Toda ni bil zrakoplov, ampak njegove hlače, katere je nekdo, potem, ko jih je izpraznil, vrzel nazaj skozi okno. Tat je moral pač imeti dolg drog, da je hlače "sfisal" skozi okno. Naj bo že kakor hoče, toliko je gotovo, da tat ni bil še tako pokvarjen, ker je vrnil hlače nazaj, čeprav je sicer pozabil vrniti \$50, ki so bili v hlačah.

Mladina naše šole je priredila v nedeljo 16. junija krasno igro v slovenskem jeziku "Močue je pahnil s prestola", katero je predstavil iz angleščine naš župnik B. Ponikvar in ki je primerna za današnje dni, ter dve smesnici v angleškem jeziku. Graduation naše šole so pokazali, da je veliko možnosti v njih. Dvorana je bila prepolna za udobnost navzočih.

Dne 19. junija je bil sklep naše slovenske farne šole.

V nedeljo 16. junija smo obhajali prav slovesno praznovanje našega farnega patrona. Zadržaja sva maša je bila z leviti. Pridrjal je prikrat v naši cerkvi Rev. A. Bombač, naš novi duhovni pomočnik.

Naš dosedanj g. duhovni pomočnik nas je zapustil 19. junija čes. ter odšel proti zapadu, kjer misli ostati dalj časa.

Iz Newburgha.

Umrli je Frank Klink, edini sin vdove Julije Klink. Že več let je trpel za bolnimi nogami. Poskusil je veliko zdravnikov, a ni mu mogel nobeden pomagati. Nazadnje pa je začel nekak strup v kri in tako je bil zastrupljen celi sistem.

Veliko je trpel pred smrtjo, vendar pa je bil vedno vdan v voljo božjo in pokrepan z vsemi pripomočki za umirajoče je čakal svojega konea. V torek 18. junija ga je proti pol dnevu zapustila zavest in ponoči je prišel konec po velikih mukah in trpljenju. Klink je bil član društva sv. Antona, ki mu je tudi preskrbelo zelo krasen pogreb. Zastava in čuraji od družstva so ga spremljali, dokler ga ni zakrila zemlja. Oče pokojnega je umrl že pred nekaj leti. Potem sta živela sama z materjo. Sin je delal v tovarni, mati se je pa veliko trudila s pranjem, da sta se pošteno preživela. Nazadnje, ko je sin zbolel, je morala sama mati skrbeti za oba. Skrbela je, in sicer nikdar ne izgovarjajoč se ne pri eni, ne pri drugi dolžnosti.

Josipina Peskar in pa Ana Alešnik sta bili prištet k župljanom sv. Lovrenca v nedeljo 16. junija. Jernej in Katarina Tomšič ter Anton in Uršula Ulepič so bili botri. Iz naše vasi na Corlet se je preselila družina Jernejčič, stanujoča poprej na 81. cesti. Jernejčičevi so si postavili novo, krasno stanovanje v zelo prijetnem kraju ven iz mesta, ven iz dima in prahu. Tukajšnjo hišo so prodali.

Svojo hišo ima sedaj družina John Nose, ki so poprej stanovali na 81. cesti. Preselili so se na Prince Ave. in od sedaj jim ne bo treba več gledati za rent.

Ako greste po cesti skozi New-

burgh, v močgane, zaprl okno kočene hišice — eno samo, ker je bilo drugo takozvano "slepno okno" — in zazibal ubogo stvar v najslajše sanje, katere sploh more konj imeti.

Kadar je kako društvo namenjeno kupiti bandero, zastavo, regalja, godbene instrumente, kape itd., ali pa kadar potrebujete ure, verižice, priveske, prstane itd., se kupite prej nikjer, da tudi nas za cene vrašate. Uprasanje vas stane le 3c. pa si boste prihranili dolarja.

Četke več vrst polnilimo brezplačno. Pišite pošt.

IVAN PAJK & CO.,

426 Oberlin Street, Conemaugh, Pa.

Ustanovljena leta 1898 — Inkorporirana leta 1900.

Glavni urad v ELY, MINN.]

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: MIHAEL ROVANSEK, Box 251, Conemaugh, Pa. Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106 Pearl Ave., Lorain, Ohio.

Tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minn. Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn. Blagajnik neizplačanih smrtnin: LOUIS COSTELLO, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. JOS. V. GRAHEK, 843 E. Ohio St., N. E. Pittsburgh, Pa.

NADZORNIKI:

JOHN GOUZE, Ely, Minn. ANTHONY MOTZ, 9641 Ave. "M", So. Chicago, Ill. IVAN VAROGA, 5126 Natrona Alley, Pittsburgh, Pa.

POROTNIKI:

GREGOR J. PORENTA, Box 176, Black Diamond, Wash. LEONARD SLABODNIK, Ely, Minn., Box 480. JOHN RUPNIK, S. R. Box 24, Export, Pa.

PRAVNI ODBOR:

JOSEPH PLAUTZ, Jr., 432 — 7th St., Calumet, Mich. JOHN MOVERN, 624 — 2nd Ave., W. Duluth, Minn. MATT. POGORELC, 7 W. Madison St., Room 605, Chicago, Ill.

ZDRAŽEVALNI ODBOR:

RUDOLF PERDAN, 6024 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio. FRANK ŠKRABEC, Stk. Yds. Station RFD, Box 17, Denver, Colo.

Vsi dopisi, tikajoči se uradnih zadev, kakor tudi denarne pošiljave, naj se pošljejo na glavnega tajnika Jednote, vse priporočila pa na predsednika porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bode oziralo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

Aleksij v Tobolsku.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on July 2, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

London, Anglija, 30. junija. — Kakor pravi neka brzozavka nemškim listom, prejeta v Kodanju se nahaja odstavljeni ruski prestolonaslednik Aleksij v Tobolsku.

"Exchange Telegraph" pravi, da je Aleksij nevarno bolan, in zaradi tega nesposoben, da bi mogel nastopiti potovanje v Ekaterinburg, kjer se je nameraval pridružiti svojim starišem.

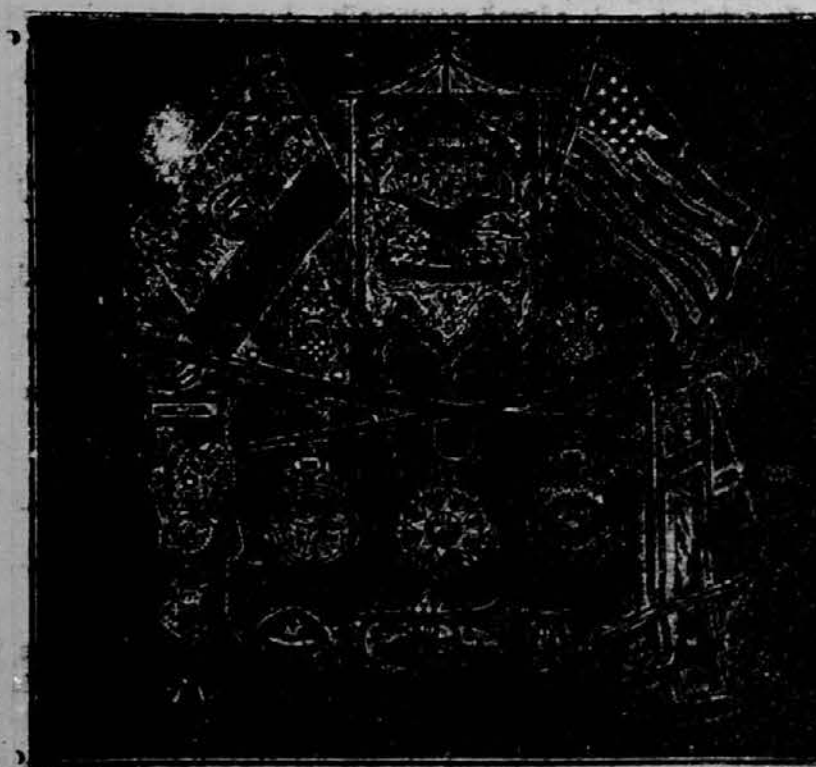
Nahaja se pod oskrbo sestre Tatjane.

Vojak v eni noči.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on July 2, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Camp Dix, N. J., 30. junija. — Prišel je v Camp Dix na Pennsylvania železnici o postajo ob 7.32 popoldne: uspešno je preстал telesno preskušnjo ob 9. zvečer; došeljen k Depot Brigadi in poslan v barake ob 10.35 zvečer. Premiščen in dodeljen k . . . . . ob 11.20 ponoči. Odpotoval s Pennsylvania železniško postajo v Camp Dix z oddelkom na potu v prekmorsko službo ob 3.45 zjutraj.

V tem času ni dovoljeno objaviti imena tega vojaka niti njegovega oddelka.

SLOV. DELAVSKA

Ustanovljena dne 16. avgusta 1908.

PODPORNA ZVEZA

Inkorporirana 22. aprila 1909 v državi Penn.

Sedež: Johnstown, Pa.

GLAVNI URAĐNIKI:

Predsednik: IVAN PROSTOR, 1098 Norwood St., Cleveland, Ohio.
Podpredsednik: JOSIP ZORKO, R. F. D. 2, Box 113, West Newton, Pa.
Glavni tajnik: BLAŽ NOVAK, 634 Main St., Johnstown, Pa.
1. Pom. tajnik: FRANK PAVLOVIČ, 634 Main St., Johnstown, Pa.
2. Pom. tajnik: ANDREJ VIDRICH, 20 Main Street, Conemaugh, Pa.
Blagajnik: JOSIP ŽELE, 6502 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
Pom. blagajnik: ANTON HOČEVAR, R. F. D. 2, Box 27, Bridgeport, Ohio.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik nadzora: JOSIP PETERNEL, Box 96, Wilkes, Pa.
1. nadzornik: NIKOLAJ POVŠE, 1 Grab St., Numrey Hill, N. S. Pittsburgh, Pa.
2. nadzornik: IVAN GROŠELJ, 885 E. 137th St., Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik porot. odbora: MARTIN OBERŽAN, Box 72, East Mineral, Kan.
1. porotnik: FRANK TEROPČIČ, R. F. D. 3, Box 146, Fort Smith, Ark.
2. porotnik: JOSIP GOLOB, 1916 So. 14th St., Springfield, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. JOSIP V. GRAHEK, 843 E. Ohio St., Pittsburgh, Pa.

Glavni urad: 634 Main St., Johnstown, Pa.

URADNO GLASILO:

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York City.

Členjena društva, osimna njih uradniki, so uljudno prošeni, pošljati vse dopise naravnost na glavnega tajnika in nikogar drugega. Denar naj se pošlje edino potom Poštne, Expressnih ali Bančnih denarnih nakaznic, nikakor pa ne potom privatnih čekov. Nakaznice naj se naslovijo: Blaž Novak, Title Trust & Guarantee Co. In tako naslovljene pošiljajo z mesečnim poročilom na naslov gl. tajnika.

V slučaju, da opazijo društveni tajniki pri poročilih glavnega tajnika, kako pomanjkljivosti, naj to nemudoma naznanijo uradu glavnega tajnika, da se v prihodnje popravi.

UNIČENJE

Spisal: L. OSBOURNE

ZA "GLAS NARODA" J. T.

16

(Nadaljevanje.)

Ob desetih sva se odpravila v dvorano, kjer so se vršle dražbe. Ljudje je bilo že precej. — Vsi so se smejali in izbijali šale. — Najbrže ni nikdo med njimi prišel sem z resnim namenom.

V ostrem nasprotju z vsemi je bil pa kapitan Trent. Njega sem takoj opazil, ko sem stopil v dvorano. Večraj je bil še precej slabo oblečen, danes je pa nosil elegantno črno obleko, ki pa najbrže ni bila njemu pomerjena.

Iz gorenjega žepa mu je mdel svilnati robee, desna stran njegove suknje je bila pa precej napeta; najbrže je imel v notranjem žepu precej listin.

Name je napravil utis kot da ga muči nek silen strah. On ni vedel, da ga jaz opazujem. Neprestano si je grizel nohte in nervozno ceptal z nogami.

Uradnik je stopil na oder ter začel govoriti z mogočnim glasom.

— Izborna ladja... Vsa obita s bakrom... Trije krasni rešilni čolni... Čudoviti kitajski predmeti... Gospoda, svojega denarja ne morete boljše naložiti, kot če kupite ladjo "Lastavica". Ne boste plačali predragro, vrjunito mi.

Navzoči so se zasmejali. Najbrže ni imel nikdo veselja kupiti ladjo.

— Gospodje, nikar se ne smejte! — Koliko kdo ponudi? — Prosim vas, začnimo. — Kdo bo prvi ponudil?

Po teh besedah je pogledal Pinkerton.

— Jaz ponudim sto dolarjev — je rekel Pinkerton mirno.

— Sto dolarjev ponudi gospod Pinkerton. — Sto dolarjev. — Ali bo ponudil kdo še kaj več? — Torej samo sto dolarjev?...

Kapitan Trent se je prestopil z ene noge na drugo in se bolj grizel nohte.

— In petdeset! — se je oglasil hripav glas.

Pinkertonu, uradniku in vsem navzočim se je povesil nos.

— Prosim, oprostite, ali je še kdo kaj ponudil? — je vprašal uradnik.

— In petdeset — se je oglasilo iz kota.

Šele tedaj sem opazil človeka, ki je ponujal več kakor Pinkerton. — BI je majhen mošček pri petdesetih letih.

Njegove kretnje so bile tako hitre kot da bi imel ples svetega Vida.

Pinkerton je gledal vsiljiveca nekaj časa, zatem je pa iztrgal iz svoje beležnice list papirja, ga izročil postrežku ter mu naročil:

— Nesite k Longhurstu!

Zatem se je obrnil k uradniku ter rekel z mirnim glasom:

— Dvesto dolarjev.

— In petdeset — je odvrnil nasprotnik.

— Lepo se je začelo — sem zasopel Pinkertonu.

— Ta zlodey me hoče izkešati — je odvrnil. — Samo počakaj, da bo prišel Longhurst, on mu bo že zavezal jezik. — Tristo! je zaklical glasno.

— In petdeset — mu je odgovorilo iz kota.

Tedaj sem zopet pogledal Trenta, kakšen utis napravi na nanj ta borba. Bil je še bolj rdeč in zahrpljen v obraz kot panavadi.

— Suknjo si je odpel ter si je z robcem brisal obraz.

— Jim, pogled Trenta — esm rekel. — Jaz stavim, da je kaj takega pričakoval.

— Za to stvarjo pa ti ti nekaj — je odvrnil moj prijatelj in zopet posvetil svojo pažnjo dražbi.

Ladjo sta med tem izdružala na tisoč dolarjev. — Za nami se je pojavil debel in velik gospod.

— No, koliko sta že izdružila?

Pinkerton mu je povedal svoto.

— Jaz sem šel na svojo lastno odgovornost tako visoko, gospod Longhurst.

— Vi lahko ponudite 5000 dolarjev. Če bo pa nasprotnik ponudil še več, mu bom gratuliral.

— Kdo pa je pravzaprav ta človek?

— On je Harry D. Bellairs, advokat. — On je zastopnik Klare Varden. Dvakrat so mu že mislili odvzeti advokaturu. — In ravno zaradi tega me jezi. — Kdo bi se prepiral z zakonitimi pisarjem? Gotovo nihče, ki ima denar. — Jaz vam svetujem gospod Pinkerton. Ah, kdo je pa tukaj? — Vaš družabnik, gospod Dodd! — Veseli me poznati vas, gospod.

Stnil mi je roko in odšel.

— No, kaj misliš o njem? — me je vprašal Pinkerton.

— On je gentleman.

Vsi navzoči so bili prepričani, da je Longhurst pravi kupec in da je Pinkerton samo njegovo roditelje.

— Naprej, naprej, Pinkerton! — ga je opozoril uradnik. — Ponudite še kaj.

— Dva tisoč dolarjev — je rekel Pinkerton.

— In petdeset — je odvrnil Bellairs.

Navzoči so začeli šepetati, kapitan Trent je pa prebledel ter začel loviti sapo.

— Le korajžo, Jim! — Trentu je že slabo — sem ga opominjal.

— Tritošoe! — je vzkliknil Pinkerton.

— In petdeset — je pripomnil Bellairs.

Nasprotnika sta nekaj časa tekmovala samo po petdeset in sto dolarjev.

Ali je bila "Lastavica" morda dragocenejša kakor se nam je zdelo? — Kri mi je šinila v glavo, ko sem pisal na listek besene.

— Če hočeš še več ponuditi kot pettisoč dolarjev, ti dam na razpolago ves svoj denar. — Listek sem izročil Pinkertonu.

Pinkerton je prečital ter vzkliknil:

— Pettisoč in sto dolarjev!

— In petdeset! — je odvrnil Bellairs.

Tedaj je zapisal Jim:

— Bog ve, kaj namerava!

In Jim mi je odgovoril:

— Jaz ne vem, kaj tiči za tem. — Nekaj pa mora imeti. — Le opazuj ga! — Stavim, da bo šel do 10.000 dolarjev.

On je storil to in midva sva mu sledila.

Po mestu se je medtem razširila vest, da se bje na trgovski zbornici velikanška bitka ter da sovražnika nikakor nočeta odnehati.

Pred poslopjem se je zbrala silna množica ljudi. Par sto so jih še pustili notri, potem so pa zaprli vrata.

— Deset tisoč in sto! — se zakričal Pinkerton.

— Kitajška ladja! — so začeli mrmarati ljudje. — Morda je o paj na nji?

— Da, nekaj takega mora biti — sem rekel sam pri sebi. — Vedel sem namreč, da imajo ponavadi ladje, ki prihajajo iz Ki-

ne na krovu tudi zalogo opija. — Skrit je pa tako dobro, da ga carinski uradniki ponavadi ne morejo dobiti.

Na "Lastavici" je torej tudi tak zaklad! — In za to vesta samo Trent in Bellairs. Natančno ju moram opazovati ter po kret-

ujah uganiti, kaj imata na vesti.

Priglasila sta do osemnajst tisoč dolarjev.

— In petdeset — se je oglasil Bellairs.

— In petdeset — je pripomnil Jim.

Dražileca sta zamenjala svoje uloge.

Bellairs je začel dražiti po sto dolarjev, dočim je Jim ponujal samo po petdeset več.

Naenkrat je zakričal Jim:

— Tridesettisoč!

— Petinrtideset tisoč! — je odvrnil Bellairs.

— Stitideset tisoč! — je zahrpel Pinkerton.

Zatem je pa nastal precej dolg odmor.

Bellairsov obraz je bil podoben knjigi s sedmimi pečati.

Pinkerton in jaz sva se spogledala in se sporazumela.

(Dalje prihoduji.)

Kako položiti na mizo 4 kralje, da se vidijo le glave.

Karte štirih kraljev položiti v četverokotu (po črtah kvadrata) tako, da bode spodnjo polovico prve karte pokrivala gornja polovica druge; spodnjo polovico druge karte bode pokrivala gornja četrt karte, a spodnjo polovico te zadnje bode pokrivala gornja polovica prve karte. Na ta način bodo videti od vseh strani krajev samo glave.

NAZANILLO.

Cleveland, Ohio.

Društvo Slovenski Bratje št. 41 želi naznaniti svojim članom in članicam, da se v obilnem številu vdeležijo prihajajoče seje, ki se ima vsrčiti v nedeljo 7. julija ob eni popoldne v navadnih prostorih. Na tej seji moramo rešiti mnogo važnih stvari, med drugimi tudi srečkanje za društvo. Pridite na sejo vsi: tisti, ki že imate srečke kupljene in tisti, ki jih še nimate, da jih kupite. Enega čaka sreča, pa ne vem, katerega. Eden bo šel z veseljem domov, drugi pa z žalostjo. Pa nič zato, kajti vse bo v korist društva in Narodnega Doma. Bratje in sestre, vsi na sejo 7. julija in vas vljudno vabi odbor dr. Slovenski Bratje št. 41. Z bratskim pozdravom Frank Alešnik, tajnik.

Naši zastopniki,

kateri so pooblašeni pobirati naročnino za dnevnik "Glas Naroda". Naročnina za "Glas Naroda" je: za celo leto \$3.50, za pol leta \$2.00 in za četrt leta pa \$1.00. Vsak zastopnik izda potrdilo za svoto, katero je prejel in jih rojstvom pripravljamo.

San Francisco, Cal.: Jakob Lovšin.

Denver, Colo.: Louis Andolšek in Frank Skrabec.

Leadville, Colo.: John Hočvar.

Pueblo, Colo.: Peter Oulig, John Germ, Frank Janes in A. Kochevar.

Salida, Colo. in okolice: Louis Costello.

Somerset, Colo.: Math. Kernely.

Clinton, Ind.: Lambert Bolakar.

Indianapolis, Ind.: Alois Rudman.

Aurora, Ill.: Jernej B. Verbič.

Chicago, Ill.: Jos. Bostič, Jos. Bliš in Frank Jurjovec.

Joliet, Ill.: Frank Bambich, Frank Laurich in John Zalelet.

La Salle, Ill.: Matija Komp.

Livingston, Ill.: Mih. Cinar.

Macomb, Ill.: Fr. Augustin.

Nacomis, Ill. in okolice: Math. Galabek.

North Chicago, Ill. in okolice: Anton Kobal in Marb. Ogrin.

So. Chicago, Ill.: Frank Černe.

Springfield, Ill.: Matija Barbočič.

Waukegan, Ill. in okolice: Math Ogrin in Frank Petkovšek.

Franklin, Kans. in okolice: Frank Leskovic.

Wingo, Kans.: Mike Pencil.

Wichita, Md. in okolice: Frank Vodopivec.

Baltic, Mich.: M. D. Likovich.

Cabot, Mich. in okolice: M. F.

Kobe, Martin Bade in Pavel Shalts.

Detroit, Mich.: Paul Bartel.

Chisholm, Minn.: Frank Govže, Jak Petrich.

Ely, Minn. in okolice: Ivan Gonča.

Jos. J. Penhel, Anton Poljanec in Louis M. Perulek.

Eveleth, Minn.: Louis Govže in Jurij Kotze.

Gilbert, Minn. in okolice: L. Vesel.

Hibbing, Minn.: Ivan Pouše.

Virginia, Minn.: Frank Hrovatich.

St. Louis, Mo.: Mike Grabrian.

Great Falls, Mont.: Math. Urth.

Klein, Mont.: Gregor Zobeck.

Roundup, Mont.: Tomaž Paulin.

Govanada, N. Y.: Karl Sternika.

Little Falls, N. Y.: Frank Masie.

Barborton, O. in okolice: Math Kramar.

Bridgeport, O.: Michael Kočevar.

Collinswood, O.: Math. Slapnik.

Cleveland, O.: Frank Sakser, Jakob Debevo, Chas. Karlinger, Frank Meh in Jakob Resnik.

Lorain, O. in okolice: Louis Balant in J. Kumše.

Niles, O.: Frank Kogovšek.

Youngstown, O.: Anton Kikeli.

Oregon City, Oreg.: M. Justin in J. Miley.

Allegheny, Pa.: M. Klarich.

Ambridge, Pa.: Frank Jakša.

Bessemer, Pa.: Louis Hrtbar.

Broughton, Pa. in okolice: Anton Ipavec.

Burdine, Pa. in okolice: John Demšar.

Canonsburg, Pa.: John Koklich.

Conemaugh, Pa.: Ivan Pakj, Vid Rovaniček.

Claridge, Pa.: Anton Jerina in Ant Kozoglov.

Export, Pa.: Louis Supančič.

Forest City, Pa. Mat. Kamla in Fr Leben.

Farell, Pa.: Anton Valentincič.

Greensburg, Pa. in okolice: Frank Novak.

Hestertfer, Pa. in okolice: Frank Jordan.

Imperial, Pa.: Val. Pernel, box 172.

Johnstown, Pa.: Frank Gabrenja in John Polanc.

Lazerna, Pa. in okolice: Anton Osolnik.

Manor, Pa. in okolice: Fr. Demšar.

Meow Run, Pa.: Frank Maček in Fr Podmilšek.

Pittsburgh, Pa. in okolice: U. R. Jakobich, Z. Jakabe, Klarich Mat. I. Magister.

Ralphen, Pa. in okolice: Martin Koruschetz.

Reading, Pa. in okolice: J. Pezdirc.

South Bethlehem, Penna.: Jernej Koprivšek.

Stoughton, Pa.: Anton Hren.

Turtle Creek, Pa. in okolice: Frank Schifrer.

West Newton, Pa.: Joep Jovan.

Wilkes, Pa.: J. Pernel.

Murray, Utah in okolice: J. Kastelč.

Black Diamond, Wash.: G. J. P. rents.

Davin, W. Va. in okolice: John Brooch.

Thomas, W. Va. in okolice: A. Korenčan.

Milwaukee, Wis.: Andrew Fon in Joep Tratik.

Sheboygan, Wis.: John Stampfel in H. Svetlin.

West Allis, Wis.: Anton Demšar in Frank Štok.

Rock Springs, Wya.: Joe Yagovic.

A. Justin in Valentin Marcina.

Zanimivi poskusi

Pisava, ki se pokaže še le nad ognjem.

Zdrobljenega gaulna raztopi v vodi, napiši pismo z novim in sušnim peresom in daj je posušiti. Ako podržiš pismo nad ognjevo vročino, dala se bode pisava lahko brati, ker postane črna. Vzameš pa tudi lahko prav hudega kisa, v katerega dobro pomešaj jajčevega beljaka in nekoliko živega srebra. Ta tekočina se potem rabi za pisanje in zadnje se mora posušiti, da es pismo lahko čita, mora zgoreti. Treba je torej previdnega ravnanja.

Tajna pisava.

Pokuhaj nekaj škroba v vodi, napiši na papir in daj pisavo k sušenju. Pisava se ne bode videla. Ako pa pomešaj papir z jelovo tinkturo (to dobiš, ako jed raztopiš v vinskem evetu), dobiš la bo pisava vijoličasto barvo.

Prstan iz vode vzeti, a si ne zmoči prstov.

Polovico pivovega kozarca vode izlij na ploščat (močno ploščat) krožnik in vrzi v vodo prstan. — Nato podrži goreč papir pod poveznjen (navzdol obrnjen) pivov kozarec, da postane zrak redek in poveznji ga prav naglo na krožnik (poleg prstana). Vsa voda bode šla v kozarec in prstan bode lahko pobral s suhih prsti.

Prti, ki ne puščajo vode.

Raztopi 120 gramov mila v 1 kilogramu vode in primešaj to k raztopini, katero si dobiš iz 250 gramov gaulna, raztopljenega na 4 kilogramu vode. K tej mešanici prideni še 375 gramov lima, Ako namočiš v to tekočino prte, ne bodo puščali vode.

Vino z vodo pomešati in ju zopet ločiti.

Pomešaj vino in vodo v kozarec in ga postavi na mizo. Na stol poleg mize pa postavi prazno kupico. Nato vzemi volnen trak — pavolnat — pomoči ga v vodo in ga napelji z enim koncem v gorinji, z drugim koncem pa v spodnji kozarec. Voda bode se stekala v spodnji kozarec, vino pa ločiti.

Pomešaj vino in vodo v kozarec in ga postavi na mizo. Na stol poleg mize pa postavi prazno kupico. Nato vzemi volnen trak — pavolnat — pomoči ga v vodo in ga napelji z enim koncem v gorinji, z drugim koncem pa v spodnji kozarec. Voda bode se stekala v spodnji kozarec, vino pa ločiti.